

POGODA
Dzisiaj możliwość opadów deszczu przechodzących w śnieg. Temperatura w granicach 35 F (2 C).
Jutro możliwe rozpozgodzenie, najwyższa temperatura do 29 F (-2 C).
Wschód słońca o godzinie 7:18 rano, zachód o godzinie 4:33 po południu.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj czwartek, 4 stycznia — Eugeniusza, Anieli.
Jutro piątek, 5 stycznia — Edwarda, Telesfora, Szymona.
Pojutrze sobota, 6 stycznia — Święto Trzech Króli, Kacpra, Melchiora, Baltazara.

No. 3 Rok (Vol.) LXXXIII

CHICAGO, IL, Czwartek, 4 Stycznia (January 4), 1990

Telefon wszystkich biur 286-0141

50¢

W dzisiejszym numerze znajdziesz:

- * Pamiętać o zbrodniach stalinowskich — rozmowa z dr. Jackiem Wilczurem (str. 2)
- * O problemie niepodległości Palestyny — C. Kaźmierczak (str. 3)
- * Etos Solidarności (str. 3)
- * "Recepta" na zdrowe dzieci (str. 4)
- * Informacje z kościoła Św. Trójcy (str. 5)
- * Czy dojdzie do kolejnej katastrofy ekologicznej (str. 6)

Czechosłowacja proponuje rozwiązanie RWPG

Warszawa (Reuter) — Czechosłowacja proponuje rozwiązanie zdominowanej przez ZSSR Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) i wystąpi z niej, jeżeli sugestie nie zostaną przyjęte, oświadczył minister finansów Vaclav Klaus.

Po przeprowadzonych w środę rozmowach w Warszawie Klaus powiedział dziennikarzowi gazety "Rzeczpospolita", że zgłosi swoją propozycję na dorocznej sesji w przyszłym tygodniu w Sofii. Jeżeli zostanie ona odrzucona, Czechosłowacja wystąpi z organizacji.

"Ustaliliśmy z Polakami, że poprą nas w większości naszych propozycji" — oświadczył Klaus. Czechosłowacja proponuje też w Sofii anulowanie wielu umów zawartych w ramach RWPG.

Vaclav Klaus rozmawiał w Warszawie z premierem Tadeuszem Mazowieckim oraz ministrem finansów Leszkiem Balcerowiczem i stwierdził, że Czechosłowacja chce niezwłocznie nawiązać dwustronne kontakty handlowe z Warszawą. (kc)

Mniejsza "strefa ochronna" wokół Falklandów

Buenos Aires (CT) — Argentynskie statki handlowe mogą obecnie pływać w pobliżu Wysp Falklandzkich, do czego doszło po raz pierwszy od czasu przegranej przez Argentynę wojny o ten archipelag w roku 1982.

Wielka Brytania zmodyfikowała 150 milową "strefę ochronną" wokół Wysp Falklandzkich zezwalając argentyńskim jednostkom na poruszanie się po wodach znajdujących się nie bliżej niż 12 mil od brzegów Wysp Falklandzkich.

Wpłynięcie do 12-milowej strefy wymaga specjalnego zezwolenia strony brytyjskiej.

Nowe przepisy weszły w życie z dniami 1 stycznia br., a ustalono je podczas brytyjsko-argentyńskich rozmów odbytych w Madrycie w październiku roku ubiegłego. (ak)

Rekordowa liczba żydowskich emigrantów

Washington (CT) — W roku ubiegłym ponad 71 tys. Żydów wolno było opuścić Związek Sowiecki czyli o 20 tys. więcej niż w rekordowym pod tym względem roku 1979.

Spośród 71,196 Żydów, którzy w roku 1989 opuścili ZSSR, 12,056 udało się do Izraela. Prawie wszystkie pozostały jako miejsce swego osiedlenia wybrali Stany Zjednoczone.

Aktualnie od 10 tys. do 20 tys. byłych obywateli ZSSR pochodzenia żydowskiego przebywa we Włoszech w oczekiwaniu na pozwolenie wyjazdu do USA. Pozostali przybyli już do Stanów Zjednoczonych, a tylko niewielka część wyjechała do krajów Europy Zachodniej, Kanady lub Australii.

Zdaniem Shoshany Cardin stoją-

General Noriega skapitulował

Spółeczeństwo Panamy oczekuje na surowy wyrok

Panama City (Reuter, CT) — Obalony dyktator Panamy gen. Manuel Antonio Noriega w środę wieczorem oddał się w ręce władz amerykańskich i samolotem wojskowym został przewieziony do bazy wojskowej na Florydzie, gdzie stanie przed sądem pod zarzutem handlu narkotykami.

Wiadomość o opuszczeniu przez Noriega nuncjatury watykańskiej w Panama City gdzie przebywał od ponad tygodnia, została najpierw podana przez panamską telewizję. Natychmiast na ulice Panama City wyległy tłumy ludzi, by uczcić to wydarzenie.

Z kolei w Waszyngtonie prezydent Bush w wywiadzie telewizyjnym podziękował Watykanowi za pomoc w negocjacjach na temat losów Noriega zapewniając jednocześnie, iż były dyktator zostanie w Stanach Zjednoczonych osadzony sprawiedliwie.

"W każdym razie postawienie Noriega przed sądem w USA będzie jednoczesnym dowodem na to, że handlarze narkotyków nie mogą uciec karzącej ręce sprawiedliwości" — oświadczył przywódca USA.

Bush zapewnił, iż swą decyzję Noriega podjął z własnej woli i "z pełną aprobatą panamskiego rządu".

Były dyktator stanie przed sądem okręgowym w Miami. W wypadku

udowodnienia mu winy grozi mu kara pozbawienia wolności do 145 lat i grzywna do \$1,1 mln.

Na ulicach Panama City przeciwnicy Noriega powiewali białymi flagami, które stały się już symbo-

stępując przed mikrofonami radia RPC stwierdził, iż "dzisiejsza noc jest wspaniała". Dodał, iż cały naród panamski czuje się uwolniony od tego kryminalisty oraz jest szczęśliwy, że wkrótce Noriega opuści kraj.

Oszczędniejszy w słowach był gen. Maxwell Thurman, który podał jedynie, iż w środę wieczorem Noriega ubrany w swój generalski mundur w towarzystwie nuncjusza papieskiego Sebastiana Laboa opuścił watykańską placówkę dyplomatyczną oddając się w ręce władz amerykańskich.

Ani prezydent Bush, ani też gen. Thurman nie podali powodów de-

(Ciąg dalszy na str. 3-ej)

\$1 mld na stabilizację polskiej złotówki

Washington (CT) — Stany Zjednoczone oraz kilka innych krajów zachodnich podały do wiadomości o przyznaniu Polsce sumy \$1 mld na stabilizację polskiej złotówki. Dzięki temu, po raz pierwszy od zakończenia II Wojny Światowej, Polacy będą mogli kupować dobrą zagraniczną za własną walutę.

"Głównym celem tego programu jest przekształcenie gospodarki polskiej w gospodarkę wolnorynkową" — oświadczył David Mulford, podsekretarz skarbu do spraw międzynarodowych, który na spotkaniu z reporterami przedstawił założenia całego programu.

W przeszłości za polskie złotów-

Apel o szlachetność w obliczu tragedii

W dwa tygodnie po przyjeździe, 18 grudnia, 46-letni Marian Moskal z Radymna w województwie przemyskim poniósł śmierć pod kołami ciężarówki na ulicy Chicago.

W Polsce pozostawił żonę i trójkę dzieci, najmłodsza córka ma zaledwie cztery lata. Przyjaciele i znajomi zmarłego, chcąc zadośćuczynić prósbom jego rodziny zwracają się z apelem o pomoc w opłaceniu transportu zwłok do Polski i pochowaniu Mariana Moskala na ojczystej ziemi.

Jego ciało przechowywane jest tymczasowo w miejskiej kostnicy.

Datki można przesyłać na konto "Marian" w banku Northwestern, na nr: 2-66-3488, lub przekazywać do Dr Jonos — HerbaMed, 2993 N. Longdale, tel. 772-5993.

(ad)

Czy dojdzie do kolejnej katastrofy ekologicznej?

Wysoka fala grozi przełamaniem irańskiego supertankowca

Tankowiec "Kharg-5"

Opinia publiczna w Stanach Zjednoczonych i na całym świecie jeszcze nie ochłonęła po wypadku zbiornikowca "Exxon Valdez" u wybrzeży Alaski i innych wyciekach ropy ze statków przy wschodnich wybrzeżach naszego kontynentu oraz na Zatoce Meksykańskiej.

Wszak powyższe katastrofy miały miejsce w ubiegłym roku, w stosunkowo krótkich odstępach czasu — tak jakby los chciał zemścić się na ludzkości bądź to za śmiałe rozwiązania techniczne bądź też za opieszale działania czy wreszcie za nie przywiązywanie należytej wagi

do zagadnień bezpieczeństwa środowiska naturalnego.

Mieszkańcy Alaski jeszcze "liżą rany", firma Exxon wydała już miliardy dolarów na oczyszczanie powierzchni wody i brzegów tego stanu, ekipy ratunkowe i eksperci da-

(Ciąg dalszy na str. 6)

Bułgarzy idą wolnym krokiem

Sofia (UPI, Reuter) — Kierownictwo bułgarskiej partii komunistycznej spotkało się w środę z opozycją prodemokratyczną w celu przedyskutowania szeroko zakrojonych reform, obejmujących między innymi odrzucenie zasady jednopartyjności, przeprowadzenie wolnych wyborów i zniesienie ce-

nzury środków masowego przekazu.

Poza partią komunistyczną i grupą skupiającą główne organizacje opozycyjne zwaną Związkiem Demokratycznych Sił w Bułgarii (ZDSB), w rozmowach wzięli udział przedstawiciele prokomunistycznej Bułgarskiej Partii Agrarnej.

Spotkanie nastąpiło po zapowiedzi największego niezależnego związku zawodowego, że ogłosi strajk generalny jeśli partia i rząd nie zgodzą się na przedyskutowanie programu reform.

ZDSB — grupa reprezentująca opozycję polityczną Bułgarii, ogłosiła zawczasu listę żądań, która zawiera między innymi zniesienie systemu jednopartyjnego, wolne wybory, odpolitycznienie armii, milicji, sądów i prokuratury, swobodę działalności politycznej oraz likwidację kontroli partii nad radiem i telewizją.

Wśród organizacji zrzeszonych w ZDSB znajdują się — grupa ochrony środowiska Ekogłębność; niezależny związek zawodowy Podkrepa; Klub Dyskusyjny Głębokość; Pierestrojka; Komitet 273, którego nazwa wywodzi się z numeru obecnie zniesionej ustawy stosowanej do przesyłania dysydentów oraz Demokratyczna Liga Obrony Praw Człowieka, reprezentująca

etnicznych Turków.

Zrzeszająca 10,000 członków Pokrepa po osiągnięciu zgody co do spotkania odwołała groźbę strajku generalnego.

Zbierające się 15 stycznia Zgromadzenie Narodowe ma podjąć decyzję w sprawie konstytucyjnego prawa partii do kierowania krajem, które umożliwiło jej niepodzielną władzę przez cztery dziesięciolecia.

Członek politbiura Andrej Łukanow oświadczył w wywiadzie prasowym, że przyszłość odsuniętego od władzy dyktatora Todora Żiwkowa będzie zdecydowana "prawem, a nie gniewem", co jest wyraźną aluzją do losu rumuńskiego odpowiednika Żiwkowa — Ceausesu.

Łukanow powiedział też, że partia ma w Bułgarii ważną rolę do odegrania w przyszłości i ewentualnie utrata jej monopolu nie oznacza, że komuniści są gotowi do samozniszczenia. Stwierdził też, że nie planuje się na razie postawienia Żiwkowa przed sądem.

Łukanow powrócił we wtorek z Kurdżali na południu kraju, gdzie próbował rozładować napięcie między bułgarskimi i tureckimi mieszkańcami miasta.

Tysiące Bułgarów skandując antytureckie hasła domagało się odwodu (Ciąg dalszy na str. 6)

Przeciw prawom mniejszości

Sofia (Reuter) — Około 10 tys. mieszkańców miasta Kurdżali na południu Bułgarii protestowało przeciwko przyznaniu etnicznym Turkom wolności wyznania oraz prawa powrotu do swoich mułmańskich nazwisk.

Demonstranci żądali przeprowadzenia referendum w sprawie mniejszości narodowych i wyznaniowych, podała bułgarska telewizja.

Miejscowe władze partyjne sprzeciwiają się w podjętej w ub. tygodniu decyzji KC partii w spra-

wie zniesienia polityki asymilacji 1.5 mln bułgarskich Turków i 200 tys. mułmańskich.

Sekretarz partii w Kurdżali oświadczył, że członek biura politycznego, Andrej Łukanow przyjedzie we wtorek z Sofii, aby zbadać sytuację.

Przymusowa asymilacja prowadzona podczas rządów osławionego Todora Żiwkowa zmusiła mułmańskich w Bułgarii do oficjalnego porzucenia swojej religii i do zmiany nazwisk na bułgarskie. (kc)

Zbigniew Brzeziński zachęca do federacji

Warszawa (UPI) — Występujący w programie "Głosu Ameryki" były doradca do spraw bezpieczeństwa USA Zbigniew Brzeziński powiedział, że Polska i Czechosłowacja powinny utworzyć federację dla obrony przed Związkiem Sowieckim z jednej strony, a zjednoczonymi Niemcami z drugiej.

"Sytuacja geopolityczna i gospodarcza wskazuje na potrzebę współpracy między Słowakami, Czechami i Polakami" — powiedział Brzeziński.

"Powinno się rozpatrzyć możliwość utworzenia federacji czecho-

słowacko-polskiej — stwierdził. "Nowe władze Czechosłowacji mają przyjazny stosunek do Solidarności, a wytworzona w nowej sytuacji próżnia między Niemcami i Rosją powinna być wypełniona."

"Należy ubolewać, że premier Tadeusz Mazowiecki nie odbył jeszcze wizyty w Pradze i że Havel nie pojechał jeszcze do Warszawy.

Mazowiecki odbył od czasu objęcia stanowiska premiera podróżę do Rzymu i do Związku Sowieckiego, natomiast Vaclav Havel udał się we wtorek do obydwu państw niemieckich. (kc)

Prymas J. Glemp przekazał na ręce prezesa E. Moskala noworoczne życzenia dla amerykańskiej Polonii. O dalszych szczegółach związanych z posiedzeniem Rady Funduszu Daru Narodowego poinformujemy w weekendowym wydaniu.

Pamiętać o zbrodni

Rozmowa z dr. Jackiem Wilczuram, Naczelnikiem Zespołu Ścigania Zbrodni Stalinowskich w Ministerstwie Sprawiedliwości.

— Jakie są zadania zespołu, którym Pan kieruje?

Ja go dopiero tworzę. Do tej pory nie było takiego zespołu przy Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich. Ludzie, co prawda, gromadzili dokumenty zbrodni, ale powołanie zespołu stanowi nową jakość. To już nie jest nieoficjalna inicjatywa społeczna lecz instytu-

Nie dzielimy zbrodniarzy na kategorie ideologiczne i polityczne, cele Hitlera i Stalina w odniesieniu do naszego narodu były zbieżne: unicestwić.

cja, która będzie ścigać zbrodnie stalinowskie z urzędu i która stanowi część polskiego aparatu ścigania. Zespół znajduje się przy Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich, jest jednak odrębnym ciałem.

Nie dzielimy zbrodniarzy na kategorie ideologiczne i polityczne, cele Hitlera i Stalina w odniesieniu do naszego narodu były zbieżne: unicestwić. Nie kieruje nami chęć zemsty. Wychodzimy z założenia, że żadna ze zbrodni dokonanych na naszym narodzie, zarówno przez katów hitlerowskich jak i sowieckich, stalinowskich, nie może zostać zapomniana.

— Jakie działania uważa Pan za najpilniejsze?

W tej chwili najważniejszą sprawą jest niedopuszczenie do zagłady dokumentów, planowej, dokonywanej rękami jeszcze żyjących morderców lub przez ich konfratrów. Ci, którzy dziś niszczą dowody zbrodni — choć zbyt młodzi, by w nich uczestniczyć — powiązani są z oprawcami różnymi więzami: rodzinnymi, politycznymi, ideologicznymi.

Zacieranie śladów trwa od dawna, choć z różnym nasileniem. Najwięcej dokumentów zniszczono w 1956, 1970 i 1980 r. gdy aparat represji obawiał się, że przemiany mo-

gą doprowadzić do ujawnienia zbrodni i ich sprawców. Dzisiaj strach jest najsilniejszy, więc niszczenie dokumentów trwa. Zniszczono np. około 60 proc. dokumentów dotyczących więziennictwa. Temu trzeba było położyć kres. Minister Aleksander Bentkowski zrobił już w tym kierunku wiele.

— To znaczy?

Nie mogę podać szczegółów. Porozumiał się z kim należy i zażądał kategorycznie zaprzestania niszczenia dokumentów.

— I będzie to respektowane?

Nie jestem o tym przekonany.

— Ostatnio odkryto groby pomordowanych na Służewcu, wcześniej w Gibach. Takich mogił jest pewnie więcej.

Groby, które teraz się odkopuje, to tylko drobna część polskiego cmentarzystwa. Cały kraj usiany jest grobami ludzi zakatowanych bez wyroków sądowych lub na polecenie doradców radzieckich.

Dotąd odkryto groby we Wrocławiu w Tyszy, Lublinie. Niedawno znaleziono zespół grobów na Rzeszowszczyźnie, gdzie pułkownik NKWD białą bronią mordował AKowców.

Trwają poszukiwania wszędzie, gdzie były centralne więzienia, choć nie tylko tam mordowano. Na przykład w powiatowym mieście Końskie na Kielecczyźnie dokonano masakry.

Groby, które teraz się odkopuje, to tylko drobna część polskiego cmentarzystwa. Cały kraj usiany jest grobami ludzi zakatowanych bez wyroków sądowych lub na polecenie doradców radzieckich.

Ciała ofiar grzebano tuż obok budynku bezpieczeństwa. Jeszcze nikt nie prowadził tam badań ale wiemy, że są tam zbiorowe mogiły. Duże zespoły grobów znajdują się z całą pewnością w Krakowie, Białymostku, Szczecinie, Rzeszowie, Opolu, Zielonej Górze.

Liczę, że wreszcie będzie można przesłuchać naczelnika więzienia na Mokotowie. On wie wszystko, a nic nie chciał do tej pory powiedzieć. Nie mówił dziennikarzom, publicystom, ale sędziemu będzie musiał powiedzieć. Wiemy, że jest sprawny fizycznie i psychicznie. Trzeba też przesłuchać wszystkich żyjących naczelników więzień, które były miejscami kaźni.

— Czy postawienie zbrodniarzy przed sądem będzie możliwe?

O tym zdecydował Sejm. W świetle obowiązującego prawa zbrodnie te po 20 latach podlegają przedawnieniu. W najbliższych dniach do Sejmu zostanie skierowany projekt ustawy, na mocy, której będziemy działać. Proponujemy, by zbrodnie stalinowskie nie podlegały przedawnieniu. Jeżeli jednak Sejm utrzyma przedawnienie, będziemy chcieli zadośćuczynić zamordowanym i ich rodzinom. W miarę postępu prac zamierzamy publikować nazwiska morderców i ich ofiar. To także będzie kara.

— Czy zostaną ujawnione zbrodnie doradców radzieckich?

Proponujemy, by zbrodnie stalinowskie nie podlegały przedawnieniu. Zamierzamy publikować nazwiska morderców i ich ofiar. To także będzie kara.

Konieczny jest dostęp do archiwów radzieckich i tego będziemy się domagali. Stanie się to możliwe jeśli na samym szczycie władzy radzieckiej nie będzie się prosić, lecz zażąda się udostępnienia nam archiwaliów. Aparat NKWD działał do 1946 r. w każdym województwie i każdym powiecie. To nie byli doradcy, ale architekci systemu zagłady.

— Jak będzie pracował Pański zespół?

Przy Okręgowych Komisjach Badania Zbrodni Hitlerowskich powstaną komórki zajmujące się zbrodniami stalinowskimi. Obok badań

stu nie dopuszczał krytycznej myśli do procesu dyskusji. Tadeusz prawdopodobnie był jedyną osobą, która w swojej duszy nosiła gnębiącą dozę wątpliwości. Może też dlatego on kierował swoje opuchnięte nogi od grupy do grupy, aby w wypowiedziach współtowarzyszy znaleźć antidotum przeciwko niepokojącej go myśli.

Ludzie na podwórku, którzy już uznawali siebie za kandydatów na wolność, dla tej przyczyny byli ciagliwym przedmiotem jego obserwacji i zainteresowania. Nieszczęśliwy obraz wymierzonych więźniów, odzianych w różne kombinacje podartych łachów, nie mógł nappełnić serce wielką radością, ale ich niekontrolowane uczucie szczęścia porывало go ze sobą. Niewątpliwie, ten stan podniecenia był wynikiem przemiany psychicznej, która pozwoliła na przekształcanie się mentalności niewolnika na mentalność człowieka bliskiego odzyskania wolności. On sam, jako uczestnik tej grupy, również doznał przemiany swojej osobowości. Pod wpływem jednego nieprzewidzianego doświadczenia jego dotychczasowe życie nędzarza-łagiera przebrało inne wymiary i ujrzało przyszłość w lepszych i jaśniejszych kolorach. Choć wciąż za drutami, ale poddany nadziei, stał się inną i lepszą indywidualnością w innym i lepszym świecie.

Ten świat, który wyrósł na podłożu ludzkiego nieszczęścia, który niespodziewanie w ciągu jednego dnia stał się nową prawdą życia, niezwłocznie wyłonił z siebie ukryte elementy i za ich przyczyną nadał całej grupie charakter dawnej polskiej społeczności. W jej granicach natychmiast ujawniła się dzielnicowość polskich kresów, tradycyjne tytuły bezwiednie weszły w użycie, nawet grzeszczościowe wyrażenia powróciły do słownictwa obywatelskiej mowy. Tadeusz z przyjemnością chłonał dźwięki gwary lwowskiej i wileńskiej, z uczuciem sympatii przysłuchiwał się niezrozumiałemu jemu mowie polskich Żydów i uchem Słowianina starał przyswoić sobie znaczenie słów nielicznych Czechów i Słowaków. Kosmos dzielnicowy i narodowościowy wyłonił się z tumanu niewolniczości, kiedy niezwykle słowo "wolność" stało się treścią nowo-obudzonej

\$1 mld na stabilizację polskiej złotówki

(Ciąg dalszy ze str. 1-6)

lutę" tylko za przeprowadzenie odpowiednich transakcji czyli takich, które są związane z wymianą zagraniczną.

Mulford zapewnił też, iż złotówka nie będzie wymienialna całkowicie, a udział w tym programie będą mogły brać jedynie przedsiębiorstwa importujące dobra zagraniczne.

Oprócz USA swój wkład do funduszu stabilizacyjnego polskiej waluty wniosły Niemcy Zach. (\$250 mln), Japonia (\$150 mln) oraz W. Brytania, Francja i Włochy (każde z tych państw wpłaciło po \$100 mln). Pozostałym wkładem podzieliły między siebie Kanada, Szwajcaria, Austria i Hiszpania.

Amerycanie swoją część wkładu przyznali w postaci daru, natomiast udział innych krajów to pożyczki.

Oprócz funduszu przeznaczono na stabilizację złotówki USA i inne kraje przyznały Polsce pożyczkę w

archiwalnych sądziowie i prokuratorzy będą przesłuchiwać świadków i przesyłać do nas materiały. Liczymy na pomoc społeczeństwa, świadków wydarzeń, osób będących w posiadaniu dokumentów.

— Dlaczego Pan to robi?

To jest sens mojego życia. Pierwszy raz od blisko 40 lat jako naród mamy możliwość rozliczenia zbrodni systemu i aparatu stalinowskiego. Ja także poznałem jego działalność. Byłem kilkakrotnie więziony, m. in. w 1952 r. siedziałem przez kilka dni w piwnicy tego gmachu, w którym obecnie pracuję. Wówczas ten budynek należał do Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Dostrzegam w tym coś w rodzaju sprawiedliwości dziejowej.

Od 19 października, kiedy objąłem nową funkcję, przez telefon służbowy otrzymałem już dwie pogroźki. Doradzano mi wycofać się. Nie skorzystam z tej rady.

Rozmawiał
Zbigniew Machowski
"Gazeta Wyborcza"

wysokości \$500 mln na utrzymanie odpowiedniego poziomu kapitałów w polskich bankach. Ta pożyczka — jak zapewnia Mulford — będzie spłacana przez Warszawę za pośrednictwem Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Pod koniec ubiegłego roku rząd Tadeusza Mazowieckiego zapowiedział wprowadzenie w życie programu zaciskania pasa celem powstrzymania galopującej inflacji. Wiele tysięcy Polaków znajduje się bez pracy, a duża część narodu

zmuszon będzie obniżyć poziom życia.

W miniony wtorek w Polsce wprowadzono podwyżki cen na chleb, cukier i inne artykuły żywnościowe. Dla przykładu, cena maki podskoczyła o 20 proc., cukru o 25 proc., a chleba o ponad 50 proc. Cena szynki prawie się podwoiła z 90 centów za kilogram do \$1.70.

Powszechnie oczekuje się, że ceny żywności w Polsce podniosą się będzie od 25 proc. do 50 proc. każdego miesiąca. (ak)

Doniesienia z Rumunii

Bukareszt (CT) — Tymczasowy rząd Rumunii rozwiązał ostatni bastion dezinformacji obalonego dyktatora Nicolae Ceausescu, zwany agencją informacyjną Agerpress.

Na jej miejsce powołano w stronę nową niezależną organizację pod nazwą Rompress. Rzecznik rządu Constantin Girbea podał również do wiadomości, że wielu czołowych członków Komunistycznej Partii Rumunii — w tym wielu krewnych Ceausescu — znajduje się w więzieniu.

Około 60 członków rodziny Ceausescu zajmowało najwyższe stanowiska partyjne, łącznie z jego żoną, Eleną, straconą 25 grudnia, oraz synem Nicu, przebywającym w szpitalu z raną odniesioną podczas zatrzymania go przez powstańców.

"Począwszy od środy nowa, niezależna agencja prasowa zapewni nieprzerwany dopływ informacji zagranicznych oraz będzie pełniła wszelkie inne zadania agencji informacyjnej" — powiedział Girbea.

Rumunia została we wtorek członkiem Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Jeden z czołowych dyptomatów rumuńskich, wypowiadający się pod warunkiem anonimowości, stwierdził, że choć Rumunia nadal respektuje swoje zobowiązania w ramach Paktu Warszawskiego, jej stanowisko w niektórych sprawach

rozważanych na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ może być zbieżne ze stanowiskiem Stanów Zjednoczonych.

"Naszym celem — powiedział — jest zdobycie przez Rumunię większej międzynarodowej wiarygodności w miarę procesu demokratyzacji".

Rumunia weszła we wtorek wraz z Kubą, Wybrzeżem Kości Słoniowej, Jemenem i Zairem — do 15-narodowej Rady Bezpieczeństwa na podstawie rutynowej rotacji. (kc)

Oglądajcie
Kronikę Polonijną
CDN

Program przedstawiający życie organizacyjne i twórcze Polonii, ciekawych ludzi i wydarzenia. Kronika CDN jest realizowana przy współpracy Kongresu Polonii Amerykańskiej.

Kanał 25 Sobota 4:00-4:30 PM
Poniedziałek 10:00-10:30 PM

Związek to wielka republika Polaków Amerykańskich, republika demokratyczna, to ciał zbiorowe nas wszystkich, którzy chcą dla Polski, dla Polonii amerykańskiej pracować, którzy wierzą, że w czynnie leży przyszłość i dobro wspólne, którzy w gromadzie widzą siłę.

Stanisław J. Kowalski

(3)

KARNY ŁAGIER W MAGADANIE

(Wspomnienia z Kołomy)

W miarę rozważania nad buntowniczą mową wysokiego więźnia, wczorajsze okrzyki protestu przy bramie magadańskiej tranzytki coraz częściej przypominały się jemu obraz tego wydarzenia. Pierwsze okrzyki "nie idziemy do pracy" wciąż odbijały się echem w jego pamięci. Te pierwsze głosy nieprzerwanie brzmiały siłą ludzkiego protestu przeciwko bezprawiu systemu, przeciwko zniewoleniu człowieka i przeciwko gwałceniu umów, przyrzeczeń i zobowiązań. Historia świata znała miliony takich głosów. Cała jej rozległa przestrzeń czasu, począwszy od zarania ludzkości, były niekończącym się łańcuchem podobnych sprzeciwów. Biblijny głos Mojżesza, bunt rzymskiego Spartakusa, nowa myśl Reformacji, radykalizm francuskiej Rewolucji, marsze protestu rosyjskiego robotnika i wiele innych znanych i nieznanych przykładów ludzkiej reakcji stało się początkiem większej i wznioślejszej idei w imię dobra człowieka.

Wczorajszy głos Polaka w kołomyjskim łagrze wprawdzie nie miał takiej siły, aby poruszyć tłumy narodu, ale zdołał podnieć umysły pięciuset więźniów do wyrażenia swego protestu drogą otwartego buntu. Ten bunt, niewątpliwie dla słusznej sprawy i moralnie uzasadniony, z przyczyny swego odosobnienia i ograniczonych możliwości mógł się stać powodem równie odosobnionej i ograniczonej tragedii. Gdyby strażnicy, zmuszający siłą polskich więźniów do wyjścia do pracy, uciekli się do tak radykalnych środków jak kula karabinu czy pistoletu, ten spontaniczny głos sprzeciwu utonąłby we własnej krwi. Jeśli nie doszło do krwawej i tragicznej konfrontacji między grupą polskich więźniów i ich nadzorcami to chyba tylko dla tej przyczyny, że strażnicy nie wiedzieli jak reagować wobec grupowej niesubordynacji obozowej.

Przed oczyma Tadeusza now

przewinął się obraz uciekających więźniów gonionych przez zdeorientowanych strażników, wyciąganie ich siłą z baraków i ostateczne wyprowadzenie jednej jedynej brygady poza druty obozu. Potem niespodziewane wycofanie się strażników i przyprowadzenie z powrotem do obozu jedynej grupy, którą wzięto do pracy. Wtedy powstało pytanie "co dalej." Sama odmowa pójścia do pracy była tylko środkiem, ale jak należało działać dalej, aby osiągnąć zamierzony cel? ... Pozorny spokój w obozie, brak jakiegokolwiek decyzji ze strony władz sowieckich i regularne wydawanie potraw można było sobie różnie tłumaczyć. Mentalna rewizja dnia wczorajszego była dla młodego więźnia pobudką do szukania najbardziej trafnej odpowiedzi.

Przed niedawną rozmową z kapitanem Czechowiczem, Tadeusz nie poświęciłby nawet sekundy czasu na rozpatrywanie przyczyn i możliwych konsekwencji wczorajszego wydarzenia. Jego przewidywania na pewno pokrywałyby się z zdaniem ogółu, który zdecydowanie przyjął niezbyt jasno sprecyzowane słowa oficera NKWD, gdyby nie zastrzyk niepokojącej myśli, wypowiedzianej przez człowieka bardziej obeznanego z życiem. Bez tego zastrzyku Tadeusz sam na pewno nie zdobyłby się na podporządkowanie swego przekonania krytycznym rozważaniem.

Każda dyskusja, której się młody człowiek przysłuchiwał, prawie bez wyjątku sprowadzała się do tej samej ostatecznej konkluzji — do przewidywanego wyjazdu z Kołomy. Takie terminy jak okręt w porcie, morską podróz, daleki Władystok i wstąpienie do polskich szeregów powtarzały się bez końca. Natomiast myśl o możliwościach represji za przekroczenie przepisów więziennych nigdzie nie znajdowała rzeszczości i nigdzie nie dochodziła do głosu. Ogólny nastrój wielkich nadziei siłą swojego uczucia popro-

nadziei. Równocześnie wśród tego kosmosu każdy pojedynczy niewolnik stał się w swoim przekonaniu człowiekiem o pełnej godności ludzkiej.

Młody Polak w zetknięciu się z tym światem, instynktownie wyczuwał jego pobudki i rozpoznawał jego założenia i cele. Jednak w genezie jego powstania nie mógł dośzukiwać się odpowiedzi na jedno zasadnicze pytanie: "Czy w tym spontanicznym wybuchu ludzkiej emocji nie było ryzyka, które w konsekwencji mogło sprowokować represję ze strony władz obozowych?"

Lakoniczna i ostrożna wypowiedź kapitana, przyjęta przez Tadeusza

wystąpienie było jak najbardziej pożądaną i słuszną.

Tadeusz jak najbardziej zgadzał się z tym ogólnie przyjętym zdaniem i może pozostałby przy tym, gdyby w końcowej fazie swojej wędrówki nie doszły go głosy spokojnie i rzeczowo prowadzonej dyskusji. Niewątpliwie jej spokojny przebieg wpływał kojąco na niespokojne umysły i dla jej przyczynę ścigał do tej grupy liczniejszą ilość zainteresowanych. Wiele z jej uczestników było znanych Tadeuszowi z widzenia, aczkolwiek nie zawsze z imienia. Obozowy tryb życia nie stwarzał warunków zapoznania się z każdym człowiekiem.

Defilada Podchorążych w Tarnopolu.

jako przejaw pesymizmu starszej od niego osoby, a jeszcze bardziej nierozsądne wolania Tońka nie trafiały jemu do przekonania — jedno dla swojej przynależnej trzeźwości, drugie dla absolutnie nie-realnej oceny sytuacji. "Czy istniało jeszcze trzecie, bardziej logiczne i łatwiejsze do przyjęcia rozwiązanie?" Nad tym należało się zastanowić i znaleźć odpowiedź drogą własnego rozumowania, albo w ostateczności zapytać o sobie cudze zdanie. W poszukiwaniu za tą odpowiedzią młody człowiek kolejno przystawał przy każdej napotkanej grupie i uważnie przysłuchiwał się wywodom poszczególnych mówców. Wszędzie zdecydowanie dominowało przekonanie, że wobec braku zrozumienia dla polskiej grupy u władz sowieckich wczorajsze

Najlepsza sposobność do zawierania znajomości nadarzała się przy pracy, ale nawet wtedy nie każdy więzień przyswajał sobie imiona i nazwiska swoich współtowarzyszy. Dlatego młody człowiek, chociaż rozpoznawał wiele znajomych twarze, tylko kilku z nich mógł nazwać po imieniu.

Pierwszy głos jaki doszedł do niego z blizniem się do grupy był głos znanego mu z widzenia inżyniera ze Lwowa. Człowiek ten, wyższy wzrostem od innych i wciąż o zadziwiająco dobrej kondycji fizycznej, samą swoją postawą górował nad otaczającą go grupą. Widok inżyniera od razu przypomniał nowo przybyłemu uczestnikowi dzisiejsze poranne spotkanie z delegacją sowieckich oficerów. Ich przyjęcie do obozu i krótka rozmowa z więźnia-

mi była pierwszą widoczną reakcją władz NKWD. Jednym z rezultatów tej wizyty było wyłonienie się przewodców polskiej strony, którzy raczej samorzutnie przyjęli na siebie tą rolę. Głównym rzecznikiem Polaków był wprawdzie inny inżynier ze Lwowa, nazwiskiem Makowski, ale jego wysoki przyjaciel również brał czynny udział w rozmowie z sowietami. Już z pierwszych słów Lwowianina, Tadeusz mógł się domyślić, że tematem dyskusji w grupie były wrażenia wywołane przez polskich przewodców z porannego spotkania.

"Andrzeju, ty jesteś nie tylko znaczący i godnym człowiekiem, ale z tego co słyszałem doszedłem do wniosku, że posiadasz w sobie cechy mądrego i rozsądnego polityka," wysoki inżynier mówił kierując swoje słowa do swego przyjaciela Makowskiego.

"Tak, tak, pan bardzo mądrze mówił," ktoś z otaczających przytakiwał mówcy.

"Muszę ci przyznać," wysoki inżynier kontynuował, "że byłem zarówno zdziwiony, jak i zbudowany twoją wypowiedzią i godnym zachowaniem się wobec oficerów. Oni widocznie też rozpoznali w tobie cechy mądrego przywódcy. Przy najmniej ich stosunek do ciebie na to wskazywał. Twój logiczny i rzeczowy sposób przedstawiania naszej sprawy musiał przemówić im do przekonania."

"Na pewno tak było jak pan mówi. ... Jak odniosłem takie wrażenie," ktoś z obecnych wtrącił swoje zdanie.

"Wiesz Andrzeju," Lwowianin ciągnął dalej, "twoje podkreślenie konieczności współpracy i utrzymaniu dobrych stosunków między narodami słowiańskimi było silnym argumentem naszej strony. Takie przedstawienie sprawy nie tylko stworzyło odpowiednie podłoże do naszej rozmowy, ale prawdopodobnie też przyczyniło się do ich pozytywnego rozwiązania naszych żądań."

"Zbyszku, przecież ja nie byłem sam, tyś mi w tym dziednie pomagał," inżynier Makowski skromnie odpowiedział.

"Bez twojego przykładu sam na to bym się nie zdobył. W tym było dużo osobistego ryzyka.

(c.d.n.)

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays by ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646
Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois
and Additional Mailing Post Offices
POSTMASTER: Send address changes to
DZIENNIK ZWIĄZKOWY (ZGODA)

POLISH DAILY ZGODA

EDWARD J. MOSKAL — Prezes

WOJCIECH BIALASIEWICZ, Redaktor Naczelny

ANTONI SZPLIT, Zarządcza

ELŻBIETA GLINKA, Zastępca redaktora naczelnego, EWA BIEREZIN, BOGDAN BIERNAT, KRYSZYNA CYGIELSKA,
ANNA DRECHSLER, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK, ALICJA OTAP i ELŻBIETA WISNICKA — Korektor

Telefon wszystkich biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ			DO INNYCH KRAJÓW:		
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE					
Codzienne i Weekendowe	Tylko Weekendowe	Wydane	Codzienne i Weekendowe	Tylko Weekendowe	Wydane
Rocznie (1 yr.) \$52.00	Rocznie (1 yr.) \$26.00		Rocznie (1 yr.) \$75.00	Rocznie (1 yr.) \$38.00	
Półroc. (6 mos.) 32.00	Półroc. (6 mos.) 17.00		Półroc. (6 mos.) 50.00	Półroc. (6 mos.) 21.00	
Kwartał. (3 mos.) 22.00	Kwartał. (3 mos.) 12.00				
W Kioskach (Newsstands) — Pojedynczy Numer Codzienny (Single Daily Copy) ..... 50¢			W Kioskach (Newsstands) — Pojedynczy Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) ..... 75¢		

Etos "Solidarności"

Z inicjatywy Lecha Wałęsy oraz przewodniczącego Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego Bronisława Geremka, odbyła się w gmachu Sejmu dwudniowa konferencja na temat "Etos Solidarności", w której uczestniczył również premier Tadeusz Mazowiecki. Było to ważne wydarzenie w ruchu związkowym, a celem konferencji było określenie tożsamości komitetów obywatelskich solidarnościowego rodowodu, które odegrały istotną rolę w czasie wyborów do Sejmu i Senatu, a następnie, decydują o władzy "Solidarności", zostały rozwiązane. Rychło jednak przywrócono je ponownie do życia w wyniku presji jaką wywarli działacze tychże komitetów argumentując, że tego typu organizacyjna formuła może być przydatna w realizacji demokratyzacji kraju.

Sprawa dalszego funkcjonowania solidarnościowych komitetów obywatelskich nasunęła jednak podejrzenia, że "Solidarności" przygotowuje się w ten sposób do utworzenia partii politycznej i zastąpienia w ten sposób, przejmując rolę dominującą w kraju, PZPR. Zdecydowana większość uczestników warszawskiej konferencji wypowiedziała się przeciwko pomysłowi przekształcenia komitetów obywatelskich w partię polityczną i w rezultacie zdecydowano, że w bogatej już na terenie Polski mozaice politycznych ugrupowań, nie będzie partii "Solidarności".

Komitety zachowują dotychczasowy swój status i w zbliżających się wyborach samorządowych, które zaplanowane są na połowę 1990 roku, wystąpią jako samodzielna siła polityczna. Natomiast uznano konieczność skoordynowania ich pracy i rolę tę ma spełnić specjalny zespół koordynacyjny, który uformowany zostanie w ramach Komitetu Obywatelskiego działającego przy przewodniczącym Solidarności Lechu Wałęsie.

Należy również dodać, że jednym z najważniejszych osiągnięć warszawskiej konferencji było zaprezentowanie polskiej opinii publicznej jednoci i zgodności w ocenach i opiniach trzech politycznych przywódców "Solidarności", a mianowicie: Lecha Wałęsy, Tadeusza Mazowieckiego i Bronisława Geremka, którzy za naczelne zadanie bieżącej chwili zgodnie uznali wprowadzenie w życie radykalnego programu walki z inflacją i zrealizowanie programu wprowadzającego w życie gospodarkę wolnorynkową. W dyskusji podjęto próbę znalezienia politycznych, ale również i psychologicznych, metod na złagodzenie niewątpliwego

szoku jaki przeżyje społeczeństwo polskie zainicjowanej reformy społeczno-ekonomicznej przyniosą pozytywne rezultaty.

Wspólna obecność i zgodność poglądów Lecha Wałęsy, Bronisława Geremka i Tadeusza Mazowieckiego jest jednocześnie dowodem na to, że obecny rząd Rzeczypospolitej Polskiej w realizowaniu swojej polityki nie będzie zdany tylko na własne siły, ale liczyć może na wsparcie potężnego związku zawodowego, jakim jest niewątpliwie "Solidarnosc".

Powracając jeszcze do sprawy komitetów obywatelskich warto przytoczyć fragment komentarza Andrzeja Świdlickiego, który na fałdach radiowych "Wolnej Europy" słusznie podkreślił ich nową rolę w zmieniającej się wciąż rzeczywistości polskiej, stwierdzając:

"Ich rola polegać ma na likwidacji pozostałości komunizmu w terenie, w szczególności mają one stać się przeciwwagą dla opartych przez partyną nomenklaturę terenowych rad narodowych. Mają one wspierać lokalne inicjatywy gospodarcze, samopomocowe, kulturalne i oświatowe. Ich rola w przygotowaniu i przeprowadzeniu najbliższych wyborów do rad narodowych będzie kluczowa. Od tego, co uda się zrobić w terenie zależeć będzie los reform politycznych i ekonomicznych w Polsce, los rządu również... Komitety obywatelskie mają się także stać zalążkiem nowej struktury terenowej w kraju".

I wreszcie, na zakończenie tych kilku refleksji, wypada wyjaśnić sens słowa "etos" w odniesieniu do "Solidarności", w jego społecznym znaczeniu. Uchwała konferencji ruchu obywatelskiego definiuje etos "Solidarności" następująco:

"Rozumiemy pod tym pojęciem zarówno solidarności międzyludzka, obronę słabych i potrzebujących, szacunek dla pracy i dla odmienności poglądów jak i solidarność w podejmowaniu odpowiedzialności za los społeczeństwa obywatelskiego narodu i państwa".

Polonia amerykańska, zaangażowana w akcję pomocy na rzecz solidarnościowego ruchu i udzielająca, moralnego oraz materialnego wsparcia "Solidarności" od chwili jej powstania, z zyceliwym zainteresowaniem śledzi bieg polskich wydarzeń oraz aktywnie wspiera, również działaniami w ramach Kongresu Polonii Amerykańskiej, rząd premiera Tadeusza Mazowieckiego. I czyni to z głęboką wiarą, że z drogi, na którą wkroczyła Polska odrotu nie ma.

(wb)

General Noriega skapitulował

Społeczeństwo Panamy oczekuje na surowy wyrok

(Ciąg dalszy ze str. 1-iej)

cyzji podjętej przez Noriega. Podobno nuncjusz papieski przekonał byłego dyktatora, iż nie ma żadnej innej możliwości rozwiązania istniejącej sytuacji.

Eduardo Vallarino, ambasador Panamy przy ONZ wyraził opinie, iż przypuszczalnie Noriega doszedł do wniosku, że nie będzie bezpieczniejszego dla niego miejsca niż Stany Zjednoczone. "W USA były dyktator będzie bezpieczniejszy niż gdziekolwiek indziej" — zapewnił ambasador Vallarino.

W czwartek nad ranem wojskowy samolot transportowy typu C-130 z Noriega na pokładzie wylądował w bazie są powiatowych Homestead położonej 30 mil na południe od Miami. Wokół bazy wzmocniono posterunki wojskowe w niewielkiej odległości kilkadziesiąt osób uderzających w garnki i patelnie domagało się jak najszybszego postawienia dyktatora przed sądem.

Steven Kollin, adwokat Noriega podczas wywiadu dla sieci telewizyjnej ABC oświadczył, iż gene-

rał nie przyzna się do stawianych mu zarzutów handlu narkotykami, a próbując udowodnić mu winę rząd będzie zmuszony opierać się na zeznaniach handlarzy środkami odurzającymi, których określono "klamcami" podczas ich własnych procesów sądowych.

Postawienie aresztowanego generała przed sądem amerykańskim stwarza pewne problemy prawne. Nie wiadomo, czy w USA będzie można znaleźć bestronną ławę przysięgłych, która będzie mogła ocenić zawiązyki Noriega z Centralną Agencją Wywiadowczą. Nie wiadomo też, jak należy prowadzić proces, by nie wystawić na szwank kwestii narodowego bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych. Tymi problemami w najbliższych tygodniach zajmują się prawnicy.

Tymczasem w udzielonym w środę wieczorem oświadczeniu prezydent Bush przypomniał, iż podjęta w dniu 20 grudnia ub. roku wojskowa interwencja w Panamie miała na celu ochronę życia obywateli amerykańskich przebywających w

tym kraju, oraz obalenie gen. Noriega i postawienia go przed sądem.

Bush zapewnił, iż wszystkie te cele zostały osiągnięte wraz z oddaniem się Noriega w ręce władz USA.

Prezydent zapewnił, iż USA znajdują się w końcowym etapie udzielania pomocy przyjacielowi i sąsiadowi Stanów Zjednoczonych jakim jest Panama. W kraju tym pozostaje zespół ekspertów amerykańskich, którzy dokona oceny potrzeb całego narodu.

Z wypowiedzi przywódcy USA wynika, iż Panamczyści i Amerykanie poświęcili wiele dla przywrócenia demokracji w Panamie. Bush podziękował żołnierzom USA za odwagę i skuteczną przeprowadzenie misji. Zapewnił też, iż naród amerykański nie zapomni swych synów, którzy zginęli podczas szlachetnej misji w Panamie.

"Wolna i kwitnąca Panama będzie ważnym ogniwem światowej społeczności. Gorąco wszystkim dziękuję" — zakończył wczorajsze wystąpienie prezydent George Bush.

(ak)

Cezary Kaźmierczak

INTYFADA

Czyli o problemie niepodległości Palestyny

Dokładnie dwa lata temu, na początku grudnia 1987 roku na terytoriach okupowanych przez Izraela palestiniany żyd został zakłuty nożem. Kilka dni potem izraelska cięzarówka staranowała dwa samochody, w których zginęło czterech Arabów. Palestynicy uznali, że nie jest to przypadek, a zemsta. 9 grudnia doszło do pierwszych demonstracji. Izrael sądził, że są to kolejne kilkudziesięciu zamieszki i wystarczy wysłać trochę wojska, aby sytuacja wróciła "do normy". Stało się jednak inaczej i intyfa da (arab.-zrucenie) trwa do dzisiaj.

Można zaryzykować twierdzenie, że takiego obrotu spraw nie przewidział nikt. Aby lepiej zrozumieć wydarzenia, które rozgrywają się na Zachodnim Brzegu, w strefie Gazy oraz we Wschodniej Jerozolimie należy się cofnąć nieco wstecz. Zacząć trzeba od tego, że ziemię, o której od tylu lat trwa tak zaciekła i bezlitosna walka

NIE NALEŻAŁY ANI DO ARABÓW, ANI DO ŻYDÓW,

lecz do starożytnego ludu nie-semickiego pochodzenia, do Filistynów. (Arabi i Żydzi są semitami). Pierwsze plemiona hebrajskie pojawiły się w Palestynie między X a IX wiekiem, stopniowo opanowując całą Palestynę.

Szczyt potęgi izraelskiej miał miejsce podczas rządów króla Dawida (zdobywcy Jerozolimy) i jego następcy Salomona. W roku 70 n.e. Tytus zburzył świątynię w Jerozolimie i wypędził Żydów z Palestyny.

Natomiast Arabowie pojawili się na tych ziemiach podczas pierwszego podboju muzułmańskiego w latach 634-635. Arabski kalif ogłosił Jerozolimę trzecim świętym miastem muzułmańskim (stamtąd prorok miał być wzięty do nieba) i od tego czasu trwał stały proces islamizacji i arabizacji Palestyny. W XIX wieku w Palestynie zamieszkiwały niewielkie grupy etniczno-religijne Żydów żyjące w zgodzie z otaczającym je morzem Arabów.

W roku 1896 Teodor Herzl ogłosił swoją słynną książkę "Judenstadt", która dała początek ruchowi syjonistycznemu. W 1946 roku Palestynę zamieszkiwało już 677 tys. Żydów i 1269 tys. Arabów. W 1947 roku Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjęło plan podziału Palestyny przyznający Żydom 55% terytorium. Arabowie zapowiedzieli wojnę w wypadku realizacji planu.

15 maja 1948 roku zostaje proklamowane niepodległe państwo Izrael i tego dnia rozpoczyna się wojna. Przeciwno Izraelowi (700 tys. mieszkańców) wyruszyła państwa arabskie, których łączna liczba ludności wynosi 40 mln ludzi (Egipt, Transjordania, Syria, Liban, Arabia Saudyjska i Irak). Wojna trwała rok i w jej wyniku Izrael zwiększył swój stan posiadania z 14 tys. km² — przyznanych przez ONZ — do 30 tys. km².

Arabowie nigdy nie pogodzili się z istnieniem Izraela. Wywołali wojnę sześciopdniową w roku 1967 oraz zaatakowali Izrael w 1973 roku — dwukrotnie ponosząc klęskę. W wyniku wojny sześciopdniej Izrael zajął Gazę, Zachodni Brzeg i Jerozolimę. Początkowo Izraelczycy zamierzali zwrócić te terytoria jednak wybuch wojny Yom Kippur spowodował, że zwolennicy tej koncepcji znaleźli się w wyraźniejszej mniejszości.

Głębszą przyczyną wybuchu Intyfady było poczucie krzywdy i upokorzenia Palestyńczyków, którzy słusznie nazywani są

ŻYDAMI ŚWIATA ARABSKIEGO

Wyrzucano ich zewsząd: z Syrii, Izraela, Jordani, Egiptu. Husein i Assad urządzili im rzezie: w roku 1976 po wejściu do Libanu Syryjczycy wymordowali ich 30 tysięcy, w roku 1970 podczas tzw. "czarnego września" Jordania zamordowała ponad 30 tysięcy Palestyńczyków. Ponadto żyją oni w bardzo ciężkich warunkach.

Należy jednak stwierdzić, że na tzw. terenach Palestyńczykom powodzi się znacznie lepiej niż ich braciom w innych krajach arabskich. Za rządów egipskich dochód za głowę w Gazie sięgał zaledwie ułamek tego co obecnie. Na Zachodnim Brzegu nie było ani jednego uniwersytetu, obecnie są trzy. Mają więcej swobody niż np. w

Jordani, lecz dla nich punktem odniesienia są Izraelczycy, których standard życia jest wysoki. Palestyńczyk zarabia przeciętnie zaledwie 2/3 średniej pensji izraelskiej. W Gazie 12 na 15 miejscowości nie ma kanalizacji, śmiertelność dzieci jest czterokrotnie wyższa niż w Izraelu, bezrobocie sięga aż 20%.

Bilans 22 miesięcznego powstania jest następujący: po stronie palestyńskiej śmierć poniosło ok. 800 osób, rannych zostało ok. 10 tysięcy, a aresztowano ok. 25 tysięcy osób. Ponad 30 Palestyńczyków zostało zliczowanych przez tłum za "kolaborację". Straty po stronie izraelskiej wynoszą ok. 80 zabitych (licząc z zamachami terrorystycznymi) i kilkuset rannych.

Demonstracja palestyńska na terytoriach okupowanych dały impuls potężnej ofensywie politycznej na arenie międzynarodowej, którą politycy palestyńscy prowadzą według starych, sprawdzonych wzorów sowieckich. Polega to głównie na zasypywaniu gazet i agencji prasowych wciąż nowymi planami pokojowymi i wysyłaniem różnych niezobowiązujących sygnałów we wszystkie możliwe strony. Aktywizacja ruchu palestyńskiego doprowadziła do proklamowania

NIEPODLEGŁEGO PAŃSTWA PALESTYŃSKIEGO,

co spowodowało uszytywnienie stanowiska izraelskiego. Palestyńska Rada Narodowa podczas obrad w Tunisie nie tylko nie raczyła jasno określić granic państwa, ale również proklamowała jego stolicę w Jerozolimie (aktualna stolica Izraela) i nie wycofała "Karty Palestyńskiej" (3 x nie: Izraelowi, pokojowi, negocjacjaom).

Takie postępowanie Jasera Arafata, aczkolwiek spowodowane w dużej mierze chęcią "udobruchania" palestyńskich ekstremistów, spowodowało, że znaczna część opinii izraelskiej jest zdania, że rzeczywistym celem Palestyńczyków — pomimo wszelkich deklaracji o uznaniu państwa Izrael — jest dążenie do jego likwidacji. Ostatnie wybory w Izraelu wygrał pravicowy blok Likud, który opowiada się za stosowaniem polityki "twardej reki" wobec Palestyńczyków.

Lider bloku, premier Itchak Szamir gwałtownie sprzeciwia się wszelkim negocjacjaom z OWP i zwróceniu terenów, twierdząc nie bez racji, że państwo palestyńskie będzie głównym siewcą niepokoju na Bliskim Wschodzie. Szamir uważa również, iż w przypadku zwrotienia "terenów" państwo Izrael nie będzie posiadało tzw. "głębi strategicznej" (państwo w największym miejscu miałoby wówczas tylko 13 kilometrów). Szamir proponuje Palestyńczykom autonomię, na co oni zdecydowanie się nie zgadzają.

Alternatywę dla polityki wojny bloku Likud proponuje Partia Pracy ("Maarach"), której przewodniczy Szymon Peres. Peres lansował koncepcję zwrotienia "terenów" Jordani twierdząc, że właściwie Jordania jest państwem palestyńskim (większość obywateli Jordani to Palestyńczycy plus jeszcze 200 tys. na statusie uchodźcy). Opinia ta upadła po tym jak w lipcu ub.r. król Husein zrzekł się praw do Zachodniego Brzegu.

Obecnie Peres proponuje Palestyńczykom negocjacje i stopniowe zwrotienie Palestyńczykom terytoriów na zasadzie "ziemi za pokój". Jednocześnie uważa, że przyszłe państwo palestyńskie powinno być zdemilitaryzowane z prawem Izraela do kontroli. Tymczasem jednak przewagę posiadają radykałowie, dla których

NIE ISTNIEJE ŻADNA WIARYGODNA REPREZENTACJA PALESTYŃSKA

Należy pamiętać, że OWP wcale nie wywołała Intyfady i nie ma aż tak wielkich wpływów na "terenach" jak się to powszechnie uważa. OWP znakomicie wyżyła "rewolucję kamieni" propagandowo i dzięki temu na arenie międzynarodowej uzyskała tak wielki status. "Rewolucję kamieni" zaczęła i kieruje nią młodzież palestyńska, która często wręcz odcina się od Arafata.

Ponadto sama OWP składa się z 8 frakcji, niekiedy zwalczających się przy pomocy najbardziej okrutnych

metod. Oprócz OWP istnieją jeszcze inne, bardziej radykalne ugrupowania, które swoje siedziby mają głównie w Damaszku. Proklamowanie państwa palestyńskiego uznają one za "przejaw tendencji defetystycznych" i zapowiedziały walkę, aż do zwycięstwa tj. do likwidacji państwa Izrael.

Niektórzy specjaliści wyrażają wręcz opinie, że OWP (a przynajmniej większość jej odciałów) w ogóle nie należy na powstaniu tego państwa. OWP jest w tej chwili potężną organizacją terrorystyczno-przemysłową, która z powodzeniem może żyć własnym życiem i wszelkie zmiany tylko jej w tym przeszkadzają. Otrzymuje ogromne pieniądze od państw arabskich, nie rzadko na zasadzie szantażu. Ponadto OWP posiada własne fabryki nie tylko w Syrii czy Tunezji, ale również w Ameryce Południowej. Zajmuje się także fałszowaniem dolarów. Gdyby państwo palestyńskie powstało wiele z tego mogłoby stracić.

Jeszcze inni publicyści podejrzewają, że OWP jest manipulowana przez Izrael! Pomijając słowne deklaracje należy stwierdzić, że to, co do tej pory zrobił Arafat, tak czy inaczej służyło Izraelowi. "OWP jest dla Izraela — twierdzi wybitny specjalista od spraw Bliskiego Wschodu, Pascal Perri — pretekstem, by prowadzić wojnę, usprawniać stan pogotowia i wielkomocarstwową politykę tego państwa".

Zastanawiać też musi ciągle odrzucanie przez OWP wszelkich planów pokojowych. Np. plan Rogersa z 1970 roku dawał Palestyńczykom więcej niż oni sami w tej chwili żądają.

Jedno wszakże w tym konflikcie jest pewne:

KLUCZ DO NIEPODLEGŁOŚCI PALESTYNY SPOCZYWA W RĘKACH IZRAELA

Bez jego zgody nic nie da się zrobić. Nie pomoże nawet nacisk największego sojusznika Izraela, Stanów Zjednoczonych. Izraelczycy są przygotowani na wszystko. Są w dużej mierze samodzielnymi militarnie i — według rewelacji Mordechaja Vanou — posiadają 200 bomb atomowych, które traktują jako "ostatni argument". Palestynicy natomiast sami w żaden sposób nie są w stanie sami wywalczyć sobie niepodległości a państwa arabskie (może wyjątkiem Syrii) mają zdecydowanie dość wojen z Izraelem.

Ostatnio agencje doniosły, że Izrael wyraził zgodę na rozmowy w Waszyngtonie z Egiptem, który ma reprezentować interesy Palestyńczyków. Zgoda na rozmowy nie oznacza jednak jeszcze przyjęcia planu pokojowego zaproponowanego przez Jamesa Bakera. Przeciwno chęciom zwrotienia "terenów" świadczy fakt, że 12 listopada do kontynuowaniu osadnictwa izraelskiego na terytoriach okupowanych. Obecnie istnieje tam już 130 osad, które zamieszkuje ponad 70 tysięcy ludzi.

Izraelczycy dobrze pamiętają ewakuację z Synaju (i jej koszty) — gdyby więc serio myśleli o szybkim wyjściu z Gazy i Zachodniego Brzegu nie rozwijaliby tam osadnictwa. Być może w przyszłości "tereny" zostaną przekazane Palestyńczykom ale nie wydaje się prawdopodobne, aby nastąpiło to przed 2000 rokiem.

Warto wspomnieć też o jeszcze jednej rzeczy: liczenie na to, że Izrael odda Jerozolimę sa mrzonkami. Nie po to Żydzi przez niemal tysiąc lat powtarzali: "Do zobaczenia następnego roku w Jerozolimie", aby teraz ją opuścić. Jerozolima jest dla nich symbolem państwowości i wiary.

Sytuacja jest bardzo skomplikowana i — niestety — w najbliższym czasie nie zanosi się na pokój. Aby zakopać przepaść uprzedzeń, nieufności i nienawiści jaka istnieje pomiędzy stronami konfliktu trzeba wielu lat i wielkiej mądrości wszystkich zainteresowanych. Nic tymczasem nie wskazuje, aby któraś ze stron gotowa była do kompromisu.

© Autor uważa, iż jest to rozsądny i najlepszy sposób rozwiązania konfliktu. Z różnych przyczyn jest jednak mało prawdopodobne, aby rzecz stała się ciałem.

DZIAŁ KOBIECI

W mediolańskiej kolekcji wiosenno-letniej królują motywy ludowe z całego świata. Na mini spódniczce prezentowanej przez modelkę dominują motywy "żywem" wzięte z chińskiej porcelany, a dół wykończony jest wzorzystym pasem z indyjskiego koca. Całość uzupełniają bluzka-biustonosz w lamparci wzór, stylizowany naszyjnik ze zwierzęcych kłów oraz jedwabny żakiet z długimi rękawami.

"Recepta" na zdrowe dzieci

Największe prawdopodobieństwo urodzenia zdrowego noworodka mają rodzice zdrowi, u których nie ma obciążenia dziedzicznego pewnymi wadami lub schorzeniami. Duże znaczenie ma także przebieg ciąży i porodu. Nie oznacza to, że każde dziecko osób, u których warunki te nie są spełnione, musi urodzić się uszkodzone; podobnie jak spełnienie tych kryteriów nie gwarantuje jeszcze pełnego zdrowia dziecka. Szanse posiadania zdrowego dziecka są jednak w takich rodzinach zdecydowanie różne.

Komórki rozrodcze są przenośnikami cech pewnych dyspozycji dziedzicznych, przekazywanych z poprzednich pokoleń na następne. Jeśli niekorzystne dyspozycje, te same u obojga małżonków, przekazywane są i przez ojca i przez matkę, zwiększa się wybitnie możliwość ujawnienia się tych cech u dziecka.

Najkorzystniejsze rokowanie co do zdrowia i rozwoju ma potomstwo ludzi młodych. Istotny jest tu zwłaszcza wiek matki, w mniejszym stopniu ojca. Młody organizm matki zapewnia lepsze warunki rozwijającemu się w jej łonie dziecku. W młodym wieku także łatwiej przebiega poród.

Za przeciwwskazania do posiadania dziecka uważa się: cięższe schorzenia ogólne, choroby umysłowe, dziedziczne schorzenia krwi i choroby przemiany materii. W razie zaistnienia chorób wenerycznych, czynnej gruźlicy i schorzeń narządu rodowego, powinno się odłożyć termin poczęcia dziecka do czasu wyliczenia.

Przebieg poronienia przed ostatnim zajściem w ciążę, zwłaszcza u kobiet, które rodzą po raz pierwszy, wybitnie zwiększa ryzyko urodzenia niepełnowartościowego dziecka.

Praktycznie rzecz biorąc, każda kobieta, której organizm jest poważnie zaatakowany przez jakąkolwiek chorobę, może urodzić dziecko wątłe, mało odporne, a nawet uszkodzone. Uszkodzenie to może obejmować cały ustrój płodu, jego poszczególne układy lub narządy. Uszkodzeniom tym można zapobiec przez profilaktykę i wczesne leczenie matki.

Obecnie opieka nad dzieckiem wyprzedza jego narodziny. Lekarze, przyszli rodzice, ich krewni czuwają od najwcześniejszych tygodni nad przebiegiem ciąży. Ważne jest, aby kobieta ciężarna prawidłowo się odżywała, prowadziła racjonalny tryb życia pozbawiony urazów psychofizycznych, nałogów,

używek i nie używała żadnych leków bez wyraźnego zalecenia lekarza. Powinna w miarę możliwości unikać uciążliwych prac, chronić się przed chorobami, zwłaszcza wirusowymi, napromieniowaniem, ujemnymi wpływami techniki i cywilizacji.

Niedobór białka w pożywieniu ciężarnej może być przyczyną wcześniactwa, głębokiego uszkodzenia, a nawet obumarcia płodu.

Brak żelaza w diecie przyszłej matki jest jedną z poważnych przyczyn niedokrwistości noworodka, a niedobór niektórych witamin może spowodować znaczne uszkodzenie płodu i jest niekiedy przyczyną poronień. Powszechnie uważa się, że zdrowa kobieta ciężarna może wykonywać pracę, do której przywykła — o ile oczywiście ta praca nie jest zbyt obciążająca psychicznie lub fizycznie albo wykonywana w warunkach szkodliwych dla zdrowia.

W ostatnim miesiącu ciąży, kiedy ciężar płodu powoduje znużenie i istnieje skłonność do obrzęku nóg, wskazane jest przerwanie pracy. Sprawy te reguluje ustawa o ochronie macierzyństwa.

Niestety, większość kobiet przedłuża swoją pracę zawodową do ostatniej chwili, prawie aż do momentu rozpoczęcia porodu. Takie postępowanie może wywołać poronienie lub przedwczesny poród, może spowodować też poważne szkody w zdrowiu rodzącej i jej dziecka.

Obecnie wielu lekarzy zwraca uwagę na potencjalną szkodliwość warunków pracy ojca. Na przykład na skutek przebywania mężczyzny w wysokich temperaturach, kontaktu z substancjami toksycznymi i pracy przy źródłach promieniotwórczych mogą zostać uszkodzone plemniki. Dla ustroju dziecka biologiczne skutki tych uszkodzeń mogą być różne. Stanowią one jednak zawsze groźne i poważne obciążenie.

Jeśli rodzice są młodzi, zdrowi, a przyszła matka rozsądna, często kontaktująca się z lekarzem i pielęgniarzką — z reguły rodzi się zdrowe, normalne dziecko, dziedziczące po swoich rodzicach większość cech psychicznych i fizycznych.

Na to dziedziczne podłoże nakładają się warunki środowiskowe, w których dziecko wzrasta. Jeżeli od urodzenia otoczone jest właściwą opieką, która zaspokaja jego potrzeby fizyczne, zapewnia indywidualny, nacechowany serdeczno-

Council 139 PNA Bowling League

STANDINGS

TEAM	W	L	P
Faras Insurance	37	14	87
Sliz Foods	30	21	70
Neighborhood Tap	29	22	68
Mickey & Helens	29	22	67
New City Lions	27	24	62
Standard Glass	25	26	61
Manor On 47	26 1/2	24 1/2	59
Comm. Smoke Shop	25	26	59
Syrenas Lounge	23 1/2	27 1/2	54
Club Mono Lounge	22	29	53
Welcome Inn	19 1/2	31 1/2	46
Richards F. Home	12 1/2	38 1/2	27

That hot team from Sliz Foods are racing for the title as they creamed Manor on 47 for all the marbles in Council 139 PNA bowling activities last Friday night at Archer Kedzie Lanes. Ray Przyzycki who found a pair of shoes for xmas shot a high 209-563 for Sliz and Joe Ptak with his magic ball shot a 226-595 for Manor.

Manor 940 915 987-2812
Sliz 1067 959 989-3015

Rain or snow did not stop the mighty New City Lions from giving the Community Smoke Shop a New Years welcome by taking all seven points. It was tough but it was the master mind Ed Cachur who shot a 215-584 and Ron Szeredy shot a 223-572 for the losers.

Smoke Shop 969 919 946-2834
Lions 1040 985 950-2975

What a Christmas as Jim Majerczyk emuled Grich and stole the spirit by taking Club Mono Lounge for a pair of games and five points. What a ball Jim had as he walloped a 228-676 series for Standard and Gary Ptaszkowski came to life for Monos with a 509 score.

Monos 986 876 964-2797
Standard 1063 1026 915-3004

Rick Tokarz's 209-588 series paced the Mickey & Helens Lounge team to a pair of games and four points over Syrenas Lounge. John Zygodlo had a warm series of 541 for Syrenas.

Syrenas 984 973 905-2862
Mickey's 1005 959 1006-2970

Neighborhood Tap looked sharp and were all fired up as they took all seven points from Richards-Midway Funeral Home in a tough fight. Paul Scherger found a ball that gave him a 258-624 score and Chuck Arlington shot a hot 503 for the

losers. Richards 871 932 933-2736
Neigh. 949 986 937-2872

Faras Insurance continued their winning ways with a clean sweep over Welcome Inn. It was tough says the happy go lucky kid Jim Mroczka who shot a 233-649 for Faras and Lou Stiak the hero for Welcome shot a soft 499 series.

Welcome 970 931 965-2866
Faras 1001 1058 1055-3114

losers. Richards 871 932 933-2736
Neigh. 949 986 937-2872

Faras Insurance continued their winning ways with a clean sweep over Welcome Inn. It was tough says the happy go lucky kid Jim Mroczka who shot a 233-649 for Faras and Lou Stiak the hero for Welcome shot a soft 499 series.

Welcome 970 931 965-2866
Faras 1001 1058 1055-3114

Special

The officers and bowlers of the Council 139 PNA Bowling League would like to send congratulations to Mr. & Mrs. Joseph Janchowski on the arrival of their first child Joseph Mike born on December 27, 1989. Joe bowls with the New City Lions team. Mother and son are doing great. Congratulations and God Bless them.

Stanley Wojtowicz
Secretary

Reformy ekonomiczne w Laosie

Bangkok (UPI) — Władze w Vientiane decydują się powoli na wprowadzanie reform gospodarczych w Laosie. Komunistyczne państwo jest jednym z najbardziej zacofanych krajów w Azji południowo-wschodniej. Niekontrolowana inflacja, przestarzałe zaplecze techniczne, zrujnowane rolnictwo i katastrofalny stan sieci transportowej to tylko niektóre, najbardziej rażące przykłady niegospodarności którymi mogą się "pochwalić" laotańscy reżymowcy.

W noworocznym wydaniu dziennika partyjnego "Pasason" w artykule redakcyjnym czytamy, że ubiegły rok był co prawda "bardzo ciężki" dla socjalizmu, lecz tym samym stworzone zostały idealne warunki do udowodnienia wyższości tego systemu nad pozostałymi.

"Otwiera się przed nami nowa szansa stawienia czoła wrogiem, imperialistycznej propagandzie ideologicznej i politycznej. Jej wpływy zniszczyły ośrodki socjalizmu w Europie Wschodniej lecz naród nasz nadal bezgranicznie wierzy w siłę tego ustroju i dzięki zaakceptowaniu planowi reform udowodni światu słuszność swoich poglądów a społeczeństwo ponownie bez ograniczeń będzie mogło czerpać z dobrodziejstw systemu" — przekonuje autor edytoriału.

Dziennik nie podaje szczegółów planowanych zmian w państwowej gospodarce. Nadmienia jedynie, że rząd w Vientiane będzie się starał zainteresować inwestycjami w Laosie zachodnich byznesmanów. (bb)

DENTYSTA

BEZBOLESNE LECZENIE
NISKIE CENY

17 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.

DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

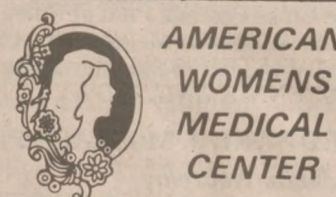
UBEZPIECZENIA

Allstate®
LECH
DABROWSKI
259-4585
827-4188
SAMOCHODY
DOMY
ŻYCIE
ŁODZIE

BIURA ADWOKACKIE

KUTA AND KASH
Frank J. Kuta & James J. Kash
5132 Archer
(N.W. Corner Archer & S. Kildare)
• Kupno i sprzedaż nieruchomości
• Testamenty
• Uszkodzenia cielesne
• obrażenia cielesne przy pracy
• Sprawy w biznesach korporacyjnych
Tel.: 284-1414
MÓWIMY PO POLSKU

SPECJALISTYCZNE CENTRUM LEKARSKIE DLA KOBIECI

Doświadczony Specjalista
GINEKOLOG
Oraz Asystentki
Mówią po polsku
■ Zabiegi ginekologiczne
■ Próby Ciężowe
■ Troskliwa opieka
2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO
772-7726
2474 Dempster Des Plaines
Od poniedziałku do soboty
8 rano-5 po południu

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?

Nie wpadaj w rozpacz...
my możemy pomóc
• Bezpłatne Testy Ciężowe
• Życzliwi Doradcy
• Pomoc Lekarska
• Pomoc Finansowa
• Zrozumiałe i Prawdziwe
Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Usuwania Ciąży.
AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1100 • 621-1100

ALBANY Medical-Surgical Center

SPECJALISTYCZNA
OPIEKA ZDROWOTNA
DLA KOBIECI
ORAZ ZABIEGI
GINEKOLOGICZNE

- Badania Krwi i Mocz u Na Ciężę
- Porady Ciężowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań
Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU

725-0200
5086 N. ELSTON
Od Poniedziałku do Soboty:
8 Rano-4 Po Pol.

ADWOKAT

Mówiący Po Polsku
ADAM DĄBEK
Testamenty — \$100
Kupno i sprzedaż domów —
od \$300
Jazda w stanie nietrzeźwym —
od \$450
Rozwody od \$300
3024 N. Milwaukee
276-7007 — 227-3268

BRISTOL DELICATESSEN & LIQUORS

Noce polskie sklepy — w których w nocy za 5 druga możesz kupić do jedzenia i do picia dosłownie WSZYSTKO — wszelkiego rodzaju wędliny własnego wyrobu oraz trunki z całego świata.

3086 N. MILWAUKEE AVE. (obok Polameru — na Jackowie) 545-7072

OTWARTY OD 8:00 RANO DO 2:00 W NOCY

5205 W. BELMONT AVE. (obok Cardinal Club) 545-6097

OTWARTY OD 8:00 RANO DO 11:00 W NOCY.

Stara doświadczona ekipa
pomaga w zrealizowaniu
najlepiej i najtaniej każdego
zamówienia

234 KING STREET LONDON W6 ORF
OBOK POSKU

Telefon: 011-44-1 — 748-1518

Podręczny Zestaw Biblioteczki Webstera

Słownik—Słownik Ortograficzny—Słownik Synonimów
i Antonimów—Zasady Gramatyki—Informator

- DICTIONARY—40,000 entries defined clearly, tables of square roots, weights and measures;
- SPELLING DICTIONARY—40,000 words correctly spelled for quick and easy reference;
- THESAURUS—Over 57,000 synonyms and antonyms, in an easy dictionary sequence;
- THE GRAMMAR GUIDE—A quick handy easy-to-use reference guide to grammar, correct usage and punctuation;
- THE FINGERTIP FACTFINDER—Excellent for office, home and personal use. Covers topics of letter writing, forms of address and abbreviations.

CENA \$15.00 plus \$1.50 (koszt przesyłki)

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646

Zamawiam.....zestawów The New Webster's Deluxe
Desk Reference Library po \$16.50 za zestaw.

Załączam czek lub Money Order na sumę .....

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto .....

Stan .....

Kod Pocztowy .....

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy

KOŚCIÓŁ ŚWIĘTEJ TRÓJCY
Polska Misja Duszpasterska
KS. WŁADYSŁAW GOWIN, T. Chr. - Dyrektor
KS. JAN MICHAŁSKI, T. Chr. - Asystent

1118 N. NOBLE STREET • CHICAGO, IL 60622 • PHONE: 489-4140

Godziny Biurowe: 9:00 do 12:00 rano i 1:00 do 4:00 po południu
Spowiedź: w soboty od 4:00 do 5:00 po pol.
oraz codziennie w niedzielę, pół godziny przed Mszą Św.
Msze Św.: W tygodniu o 8:00 rano - W niedzielę: 8:00, 10:30 i 5:00 po pol.

Uroczystość Objawienia Pańskiego
7 stycznia, 1990 r.

Refleksje duszpasterskie
Do Mędrców ze Wschodu nie przemówił żaden Anioł. Ale zajaśniała im "Światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka". Wyruszyli zatem w daleką drogę. Szukali i znaleźli Pana, ukrytego Króla wieków. Ci Magowie ze Wschodu symbolizują wszystkie ludy i narody, które przyjdą do Jezusa Chrystusa, Pana i Zbawiciela.

kościelny przez 18 lat. W ubiegłym roku ukończył on 83 lata życia. Nie opuszcza on nas całkowicie, bo będzie jeszcze pomagał nam w kościele w soboty i w niedziele.

Bardzo serdecznie dziękujemy panu Michałowi za tyle lat i tak pięknej pracy i tak serdecznego przywiązania do Trójcewa. Życzymy, by Bóg darzył go hojnie Swoimi łaskami, a Maryja wypraszała mu dobre zdrowie i długie lata życia. Bóg zapłać! Panie Michale i szczęść Boże!

***

Msza św. za śp. Alojzego Mazewskiego.

7 stycznia, o godz. 10:30 odprawi się Msza św. w naszym kościele za śp. Alojzego Mazewskiego, byłego Prezesa Związku Narodowego Polskiego i Kongresu Polonii Amerykańskiej. Serdecznie zapraszamy!

***

III zapowiedź przedślubna:
Krupski Robert i Wasilewska Anna.

Waleń Jan i Szczypiorska Bożena
Serdecznie witamy dostojego gościa

Dziś, tj. w Uroczystość Objawienia Pańskiego gościmy w naszej Polskiej Misji, po raz pierwszy oficjalnie Jego Excelencję Bp. Placido Rodríguez, biskupa naszego rejonu.

Biskup Radriguez urodził się w Meksyku. Jako młody chłopiec przyjechał do Stanów Zjednoczonych. Po ukończeniu szkoły średniej wstąpił do Zgromadzenia Misji Zagranicznych. Został wyświęcony na kapłana w dniu 23 maja, 1968 r.

31 października, 1983 został on mianowany przez ojca św. Jana Pawła II biskupem pomocniczym w Chicago. Jego konsekracja biskupia odbyła się 13 grudnia 83 r.

Biskup Rodriguez już kilka razy odwiedzał naszą Misję prywatnie. Od samego jej powstania żywo się nią interesuje i jest nam bardzo życzliwy. Cieszymy się bardzo, że Ks. Biskup przyjął zaproszenie, by być u nas dziś po raz pierwszy oficjalnie. Dziękujemy za przewodniczenie uroczystej koncelebrowanej Mszy św. za wygłoszenie Słowa Bożego, oraz za udział w naszym "Oplatku". Serdeczne "Bóg zapłać" Księżo Biskupie i życzymy Waszej Excelencji wielu łask Bożych w Nowym Roku!

Poświęcenie Kredy Kadzidla i Ziota

Przed każdą Mszą św. dzisiaj Kapłan święci, zgodnie z bardzo starą tradycją kościelną, mirrę, kadzidło i zióło. Zakupiliśmy odpowiednio pudełka i prosimy, by każdy zabrał ze sobą pudełko z poświęconą kredą i mirrą i na drzwiach swojego domu wypisał litery K+M+B 1990. Za pudełko mirry z kredą prosimy złożyć dobrowolną ofiarę.

Jaselka Polskie i Oplatek Parafialny

Komunikat Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce

W niedzielę, 3 grudnia 1989 r., w sali SWAP, 6005 W. Irving Park Rd., Chicago, odbyło się walne zebranie Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce. Ze względu na obszerne sprawozdanie prezesa ustępującego zarządu, sprawozdania kierowników szkół nie zostały odczytane, tylko włączone do aktu Zrzeszenia.

Na zebraniu wybrano nowy zarząd Zrzeszenia na 1989/90 w składzie: kapelan — ks. Kazimierz Wronka, prezes — Janusz Boksa, wiceprezisi: I. — Barbara Langer-Musiał, II. — Barbara Kozłowska, III. — Jadwiga Włodarska; sekret. — Helena Ziółkowska, sekret. koresp. — Betty Uzarowicz, skarbnik-kolporter — Maria Żurczak. Członkowie zarządu: I. — Henryka Jabłońska, II. — Urszula Kraśniewska, III. — Ewa Koch, IV. — Halina Horbowska.

Bezpośrednio po Mszy św. o godz. 10:30 dzieci uczące się u nas religii po polsku, przedstawiały w kościele "Polskie Jaselka". Bardzo prosimy o pozostanie i obejrzenie "Jasełek". W ten sposób wyrazimy nasze uznanie dla wielkiego trudu, jaki dzieci włożyły w przygotowanie tych Polskich Jasełek i zachęcimy ich do dalszego wysiłku w tym kierunku.

Bezpośrednio po "Jaselkach" odbędzie się w sali "Oplatek Parafialny". Wstęp tylko za biletami. Bilety na "Oplatek" wszystkie wyprzedane.

Kolejda

Rozpoczęliśmy już odwiedziny duszpasterskie naszych Parafian, tj. "Kolejdy". Przed odwiedzina dzwonią do naszych Parafian i umawiamy się na odpowiedni dzień i godzinę.

W czasie kolejdy stół powinien być nakryty białym obrusem. Na stole powinien znajdować się krzyż i dwie zapalone świeczki. Wodę święconą Kapłan ma ze sobą. Na czas kolejdy należy wygasić telewizor i radio. Jak podawaliśmy poprzednio, Kapłana po kolejdzie nie należy częstować ani jedzeniem, ani alkoholem. Jest to wizyta ściśle duszpasterska. Chcemy odwiedzić naszych Parafian, poznać ich bliżej, poświęcić ich domy i razem z nimi w ich domu się pomodlić.

***

Dotychczas na Fundusz Remontu wpłynęło: \$130,599.00.

Za wszystkie ofiary składamy serdecznie zapłać!

Pożegnanie kolejdy i Mszy św za Ojczyznę

W niedzielę, 14 stycznia, br. zapraszamy na wspólne śpiewanie naszych pięknych kolejdy. Uroczystość ta rozpocznie się o godz. 4:00 po pol. i będzie trwała do Mszy św. do godz. 5:00. Przy akompaniamentem naszych organów i Chóru Parafialnego wszyscy będziemy śpiewali wspólnie kolejdy.

Zgodnie z obecnymi przepisami kościoła okres Bożego Narodzenia w tym roku zakończy się Uroczystością Chrztu Chrystusa, którą Kościół tym razem obchodzi w poniedziałek, 8 stycznia. Jeszcze w niedzielę po raz ostatni w tym okresie pośpiewamy wspólnie kolejdy i je pożegnamy aż do następnego Bożego Narodzenia. Serdecznie zapraszamy na wspólny śpiew kolejdy. W tę niedzielę proponujemy, by połączyć śpiewanie kolejdy z udziałem w Mszy św. o godz. 5:00.

W tę niedzielę, jak w każdą II niedzielę miesiąca, o godz. 5-jej po pol. odprawi się Msza św. w intencji Ojczyzny. Wiemy, jak trudne chwile przechodzi w dalszym ciągu Polska.

Prośmy Boga, by pozwolił jej przetrwać trudny okres i przewyciężyć tak bolesne kryzysy.

Komisja rewizyjna: przewodniczący — Elżbieta Poreba, z-ca — Apolonija Smigielska, Joanna Felczak; członkowie: Danuta Podowska, Barbara Wrzesińska.

Sąd koleżeński: Jan Cygan, Stanisława Zielińska, Helena Sulka, Maria Jeske.

Komisja gospodarcza: Janina Kokorczycka, Danuta Podowska, Maria Hajnas.

Zebrania zarządu będą odbywały się w każdą drugą środę miesiąca.

Zapraszamy kierowników i prezesów komitetów rodzicielskich na zebrania zarządu Zrzeszenia.

Wieczór w Klubie Przyjaciół Warszawy

W sobotę dnia 6 stycznia o godzinie 7:00 wieczorem w sali Kongresu Polonii Amerykańskiej odbędzie się Wieczór Karnawałowy Klubu.

Dla wielu będzie on kontynuacją zabaw sylwestrowych a ci którzy nie mogli lub nie mieli okazji potańczyć w wieczór sylwestrowy rozpoczną karnawał w Klubie przy dźwiękach 3-osobowej orkiestry Ernie Sandquist Trio. Ten znany zespół muzyczny dowiedziawszy się o charytatywnej pracy Klubu zgodził się przyjść do nas za nominalną cenę, za co im serdecznie dziękujemy, tym bardziej, że jak wiadać z nazwy nie jest to polski zespół.

Są to muzycy pochodzenia szwedzkiego, ojciec i dwóch synów, którzy darzą nas Polaków szczególną sympatią. Będzie można tańczyć do upadłego o co zadbą niezawodny wiodziery, a kto — dowiemy się na Wieczorze.

Ci, którzy nie wezmą udziału w tańcach i hulankach będą mogli w oddzielnym pokoju zagrać w brydża lub w obszernym barze przy kieliszku koniaku lub szklance wody sodowej porozmawiać z przyjaciółmi. Jak zwykle kanapki, a do kawy lub herbaty tradycyjne wysmienite paczki.

"Oplatek" Koła Lwowian

Koło Lwowian, Związek Ziem Zachodnich i Instytut Romana Dmowskiego postanowiły uczcić wspólnie Święta Bożego Narodzenia, aby w większym gronie rodaków przyjemnie spędzić czas w przyjaznej atmosferze świątecznego nastroju i przy śpiewie naszych polskich kolejdy.

Dla urozmaicenia tej tradycyjnej imprezy przygotowany jest program artystyczny oraz loteria fantowa.

"Oplatek" odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia, o godz. 1:30 po pol., w sali Wonderland Ballroom, 2952 N. Milwaukee Ave., Chicago. Wstęp \$13 od osoby; dla dzieci: \$9.50. Podany zostanie smaczny, gorący obiad.

Maria Kowalska, sekr.

Oplatek u aktorów

Oplatki aktorskie w Chicago mają już swoją tradycję. Pierwotnie organizowało je towarzystwo "Scena Polska", pod przewodnictwem Lidii Pucińskiej, później pałeczki przejął teatr Ref-Rena i tak już pozostało do dzisiaj.

Tegoroczny, jubileuszowy, bo czterdziesty z rzędu, Oplatek aktorski, zapowiadany jest szczególnie uroczystość. W bogatym programie artystycznym, obok nestora scen polskich, Feliksa Ref-Rena Konarskiego, udział wezmą artyści: Barbara Denys, Lidia Kłobucka, Barbara Kożuchowska, Julitta Mroczkowska, Liliana Piekarska, Stefan Wicik, Ryszard Krzyżanowski, Andrzej Piekarski, Jan Tadeusz Stanisławski, Henryk Wawrzyczek, Józef Homik i Brygida Bziukiwicz.

Z ŻYCIA ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO

Zebranie Gr. 1084 ZNP Tow. Koło Wolności

Grupa 1084 ZNP Tow. Koło Wolności odbędzie swe najbliższe posiedzenie w niedzielę, 7 stycznia w sali Plac. 90 SWAP przy 6005 W. Irving Park Rd. Początek o godz. 2 po pol.

Mamy wiele ważnych spraw do załatwienia. Prosimy członków o liczny udział.

J. Biedziak—prez.
J. Żukowski—sekr.

Instalacja Gr. 1532 ZNP

Grupa 1532 ZNP zawiadamia swych członków, iż instalacyjne zebranie odbędzie się w piątek, 5 stycznia o godz. 7:30 wiecz., w sali Plac. 90 SWAP, przy 6005 W. Irving Park Rd.

Prosimy członków o liczny udział.

Msza w intencji Alojzego Mazewskiego

W niedzielę, 7 stycznia w kościele św. Trójcy przy 1118 N. Noble St. odbędzie się uroczysta Msza św. poświęcona pamięci byłego prezesa ZNP Alojzego Mazewskiego. Msza św. będzie koncelebrowana przez biskupa Rodrigueza w asyście ks. Władysława Gowina oraz księży polonijnych.

Początek o godz. 10:30 rano. Msza została zamówiona przez byłego komisarza Okręgu 13 ZNP Józefa Sikore.

Prosimy Polonię o liczny udział.

Instalacja Gr. 1972 ZNP Tow. Kopiec Piłsudskiego

Posiedzenie instalacyjne Grupy 1972 ZNP Tow. Kopiec Piłsudskiego połączone z Gwiazdką dla dzieci odbędzie się w niedzielę, 7 stycznia w sali Klubu Karłow przy 4058 W. 47th St. Posiedzenie rozpocznie się o godz. 1 po pol.

Rodziców z dziećmi zapraszamy na godz. 2:30 po pol. Serdecznie prosimy o liczny udział.

M. Nowotarski—prez.
K. Rostowska—sekr.

Zebranie Grupy 2727 ZNP

Zarząd Grupy 2727 ZNP zaprasza na miesięczne zebranie, które odbędzie się w piątek, 5 stycznia o godz. 7:30 wiecz. w sali SWAP przy 4800 S. Wood St.

Sekretarka finansowa urzędować będzie już od godz. 7 wiecz. Ze względu na ważność poruszanych spraw wszyscy członkowie proszeni są o liczny udział.

F. Goryl—prez. W. Tokarz—sekr.

Gwiazdka Gminy 23 ZNP

Zarząd Gminy 23 ZNP zaprasza dziatwę należącą do Grup — 94, 887, 1178, 2013 i 2511 ZNP na "Christmas Party", które odbędzie się w sobotę, 6 stycznia o godz. 2-jej po pol. w sali kościoła Niep. Początek przy 88th i Commercial Ave., w So. Chicago.

Będą różne niespodzianki. Dzieciom będzie podana przekąska. Prosimy o punktualne przybycie.

A. Dzierzak — prez.
R. Smigielska — kier. szkoły

Oplatek nauczycielski

Serdecznie zapraszamy na oplatek nauczycielski, który odbędzie się w niedzielę, 14 stycznia o godz. 2 po pol. w sali parafialnej kościoła św. Trójcy przy 1118 N. Noble St.

W programie świątecznym wystąpi młodzież polskich szkół sobotnich. Wstęp dla dorosłych \$2, dzieci wstęp wolny. Prosimy o liczny udział.

Instalacja Tow. Rat. Kwików

Towarzystwo Ratunkowe Kwików zawiadamia, iż posiedzenie i instalacja odbędzie się w niedzielę, 7 stycznia w sali par. kościoła św. Stanisława B. i M. przy 2318 N. Lorel Ave. Początek o godz. 2 po pol.

Prosimy wszystkich członków o liczny udział, gdyż mamy wiele ważnych spraw do załatwienia. Będą również do nabycia bilety na naszą zabawę karnawałową.

J. Walczak—prez.
Cz. Walczak—sekr.

Zabawa choinkowa zespołu "Rzeszowiacy"

Zespół Pieśni i Tańca "Rzeszowiacy" serdecznie zaprasza na zabawę choinkową, która odbędzie się w niedzielę, 7 stycznia o godz. 3 po pol. w Domu Młodzieży Okr. 13 ZNP przy 6038 N. Cicero Ave.

W programie przewidziane są występy artystyczne, obiad oraz wspólna zabawa.

Kierownictwo zespołu

PROGRAM POLVISION

CZWARTEK—PIĄTEK

Pierwsza godzina programu:
• Filmy animowane dla dzieci.
• "Być reporterem" — reportaż o Aleksandrze Jalszańskim.
Druga godzina programu:
• "Na klopoty: Bednarski" — serial telewizyjny ze Stefanem Friedmanem w roli głównej. Odcinek pt. "Ostatnio lato".
Trzecia godzina programu:
• "Dr Onda proponuje" — program rozrywkowy pod dyktando Tadeusza Drożdży.

GENE'S SAUSAGE Delikatery
5330 W. Belmont Ave. Tel. 777-6322
Sklep otwarty 7 dni: Pon.-Pt. 9-8; Sob. 9-8; Niedz. 9-3

WOŁOWINA BEZ KOŚCI NA PIECZEŃ WĄTROBA WOŁOWA ..... 69¢ WOŁOWINA NA ROSÓŁ CHUDA ..... 1.49 WOŁOWINA MIELONA CHUDA ..... 99¢	1.89	SALCESON DOMOWEGO WYROBU 1.49	1.49
ŻEBERKA WIEPRZOWE NA PIECZEŃ SCHAB Z KOŚCIĄ W CAŁOŚCI ..... 1.09 POŁĘDWICZKI WIEPRZOWE—CHUDE ..... 2.99 POŁĘDWICA WIEPRZOWA BEZ KOŚCI 2.39	2.59	KURZE NÓŻKI KURZA WĄTROBA ..... 89¢ KURZE ŻÓŁDKI ..... 89¢ INDYJCZE UDKA ..... 59¢	49¢
MASŁO SŁODKIE (Z ROLKI)	1.69	PIWO "BUDWEISER" 24-12 Oz. Puszki	8.49
MLEKO 2% Gal. 1.89	Gal. 1.89	PIWO "HAMMS" 24-12 Oz. Puszki	5.99
MLEKO "DEAN'S" PEŁNE Gal. 1.99	Gal. 1.99	PIWO "SCHLITZ" 24-12 Oz. Puszki	5.99
JAJA DUŻE Tuzin 1.19	Tuzin 1.19	7-UP, DIET 7-UP 2 L.	1.29
SER SZWAJCARSKI 2.19 Fl.	Fl. 2.19	KONIAK "MARTEL" 750 ML.	13.99
SER AMERYKAŃSKI 1.89 Fl.	Fl. 1.89	WÓDKA "GORDON" 1 Litr	5.49
		WÓDKA JAPOŃSKA "SUNTORY" 750 ML.	7.99
		E. J. BRANDY 750 ML.	6.59

Zamieszki na granicy ZSSR-Iran

Moskwa (CT) — Według doniesienia Tass pijany i znarkotyzowany tłum szalał przez trzy dni wzdłuż 100-milowego odcinka granicy z Iranem, burząc budynki, niszcząc urządzenia telekomunikacyjne i znaki graniczne, grożąc mordowaniem straży i próbując wejść nielegalnie na teren Iranu.

Tass stwierdza, że "bezprecedensowe akty barbarzyństwa" w azerbejdżańskiej enklawie Nachiczewan spowodowały szkody szacowane na miliony dolarów.

Było to kolejne wydarzenie w całym ciągu zaognionych konfliktów etnicznych w rejonie Kaukazu między Azerbejdżanami, Ormianami, Gruzinami i innymi grupami narodowościowymi.

W Nagorno-Krabachii nastąpiło starcie między strzelającymi i rzucającymi kamieniami tłumem, a oddziałem kadetów milicji; trzy osoby odniosły rany, a jedna została zabita.

Akty wandalizmu w Nachiczewanie rozpoczęły się w niedzielę i trwały do wtorku. Tass obarcza odpowiedzialnością "siły ekstremistyczne", nie podaje jednak przyszczalnych motywów zamieszek.

"Padły groźby podpalenia stacji granicznej i zabicia straży granicznej wraz z rodzinami" — podała agencja.

Vagiv Samedoglu, redaktor gazety Azerbejdżańskiego Frontu Lu-

dowego, powiedział przez telefon z Baku, że od prawie miesiąca Azerbejdżanie biwakowali wzdłuż granicy irańskiej w nadziei na spotkanie z rodzinami po drugiej stronie granicy. Około 4 milionów etnicznych Azerbejdżan mieszka w przygranicznej prowincji Iranu. Ich sowieccy krewni żądają otwartej granicy, swobody handlu i możliwości odwiedzania się. Wszystkie te praktyki zostały zabronione przez Stalina.

Samedoglu oświadczył, że doniesienia Tassa o agresywnych aktach pod wpływem alkoholu i narkotyków są wymyślnym w Moskwie kłamstwem. (Kc)

NRD i problem neofaszyzmu

Berlin Wschodni. (CT) — Kierownictwo Niemiec Wschodnich wzięło udział w wielotysięcznym wiecu pod pomnikiem żołnierzy sowieckich w środę wieczorem w celu zamondowania sprzeciwu wobec neonazizmu, podała NRD-owska agencja prasowa ADN.

Jednak wielu uczestników opuściło wiec, podejrzewając, że został on zorganizowany przez członków dawnej tajnej policji.

Agencja podała, że w demonstracji wzięli udział — szef partii Gregor Gysi, prezydent Manfred Gerlach i ambasador sowiecki w NRD, Wiesław Koczmassow.

W ubiegłym tygodniu pomnik żołnierzy sowieckich poległych w II wojnie światowej został zamalowany swastykami i hasłami antysowieckimi.

NRD przewiduje przeprowadzenie w maju wyborów i partia komunistyczna przynajmniej, że może mieć

trudności z utrzymaniem się w rządzie. Obserwatorzy są zdania, że partia może używać problemu neonazizmu w celu zdobycia poparcia wyborców i zniechęcenia ich do idei zjednoczenia Niemiec.

ADN twierdzi, że dziesiątki przedstawicieli grup prodemokratycznych wzięło udział w wiecu. Wschodniemiecki wydawca, który opuścił zgromadzenie, powiedział: "Rozpoznałem wiele typów ze Stasi (tajnej policji) i nie chciałem zostać użyty w niewłaściwej sprawie."

Wyrażając przekonanie wielu mieszkańców NRD, wydawca stwierdził, że jego zdaniem Stasi szerzy nieuzasadniony strach przed neonazizmem w celu stworzenia dla siebie nowej roli w państwowych organach bezpieczeństwa.

ADN cytuje Gysi mówiącego m.in.: "Nie pozwólcie temu krajowi stać się ojczyzną neofaszystów."

Powiedział on też, że proces reform demokratycznych w NRD zaczął się tylko dzięki zmianom wprowadzonym w ZSSR przez Gorbaczowa, "a więc nie możemy tolerować żadnej formy antysowietyzmu." (Kc)

Bułgarzy

(Ciąg dalszy ze str. 1-iej)

łania decyzji KC partii anulującej prowadzoną przez poprzednią ekipę przymusową asymilację ludności tureckiej i przynależącej muzułmańskiej mniejszości swobodę wyznania.

Lukanow obiecał powołanie komisji parlamentarnej do zbadania sytuacji; komisja wysłucha skarg obydwu stron zatargu.

Zachodni dyplomaci twierdzą, że sposób rozwiązania przez Bułgarię jej problemów etnicznych będzie elementem decydującym o wysokości pomocy gospodarczej, jaką otrzyma dla przebudowania swojej zdevastowanej gospodarki. (Kc)

Związek to wielka republika Polaków Amerykańskich, republika demokratyczna, to ciało zbiorowe nas wszystkich, którzy chcą dla Polski, dla Polonii amerykańskiej pracować, którzy wierzą, że w czynie leży przyszłość i dobro wspólne, którzy w gromadzie widzą siłę.

W dniu 1 stycznia 1990 roku zmarła przeżywszy lat 103, opatrzona św. sakramentami, najukochańsza matka, babcia i prababcia nasza, śp.

Frances A. Wilkalis
(z domu Gliszczynski)
(żona śp. Zygmunta, matka śp. Mollie Bacile i śp. Paul)
Najstarsza parafianka kościoła Św. Stanisława Kostki

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 6 do 9 wieczorem i w piątek od 2 po południu do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 6 stycznia o godzinie 9:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr 6250 N. Milwaukee Ave., do kościoła Św. Stanisława Kostki (msza św. o godz. 10:00), a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha do grobu rodzinnego.

O czym zawiadamiają nieutuleni w żalu:

Wallace (Sophia) z domu Tomporowski, syn i synowa; **Wallace (Rita) Wilkalis Jr., Ann (Dr James) Cole, George (Deborah) Wilkalis**, wnuki i wnuczka; prawnuki, prawnuczki wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Colonial Funeral Home Józef Wojciechowski
Telefon: (1-312) 774-0366

Czy dojdzie do kolejnej katastrofy ekologicznej?

Wysoka fala grozi przelaniem irańskiego supertankowca

(Ciąg dalszy ze str. 1-iej)

lej pracując nad zminimalizowaniem skutków tragedii spowodowanej nieostrożną nawigacją dowódcy "Exxon Valdez", którego kapitan — jak pamiętamy — już w kilka chwil po opuszczeniu portu załadunku, w bardzo trudnym przejściu dla każdej jednostki, znajdował się w stanie nietrzeźwym.

Jeszcze toczą się w Ameryce procesy sądowe w wyżej wspomnianych sprawach a świat dwa dni temu zalektryzowany został kolejną przerażającą wiadomością.

Oto w nocy 19 grudnia ub. roku spokojny i bezpieczny — wydawałoby się — rejs irańskiego tankowca "Kharg-5" przerwany został ogłosem głuchogo wybuchu. Jednostka znajdowała się wtedy niemal w samym środku trójkąta Madera — las Palmas — Casablanca. Żołaga natychmiast przystąpiła do szukania przyczyny eksplozji. Wkrótce nie trzeba było się specjalnie wysilać by zauważyć nieznaczny przechył na lewą burtę.

W rufowej części kadłuba przez otwór o wymiarach 10 metrów na 20 metrów do morza wylewała się ropa. W ładowniach supertankowca znajdowało się 285 tysięcy ton tego paliwa.

Błyskawiczna akcja ratunkowa nie pozwala jednak na założenie skutecznego plastra na dziurę o tak dużych rozmiarach. Wyciek próbuje się zrazu ograniczać przepompowywaniem ropy jednak i to wysiłki nie dają spodziewanych efektów — potem, z niewyjaśnionych do końca przyczyn pokład ogromnego statku w pobliżu nadbudówki staje w płomieniach. Po kilkugodzinnej, beznadziejnej walce z żywiołem kapitan "Kharg-5" wydał rozkaz opuszczenia jednostki. 33-osobowa załoga została wkrótce przejęta z łodzi ratunkowych na marokańskie i kanaryjskie holowniki ratunkowe.

Tymczasem nad opuszczonym tankowcem krążą samoloty stacji brzegowych, próbując ocenić sytuację i skoordynować najlepsze warianty akcji ratunkowej. Po dziesięciu dniach, na szczęście, "latający holender" nie zionie już ogniem lecz wzburzony Atlantyk utrudnia dojście do "Kharg-5" innym jednostkom. Na niczym pełną wysiłki przepompowania ropy na mniejsze zbiornikowce, nie da się również wziąć na hol irańskiego statku.

A do morza tymczasem bez przerwy wycieka ropa — do dnia dzisiejszego wg. oceny ekspertów dostało się blisko 60 milionów galonów oleistej cieczy. Prądy i wiatr spychają tankowiec ku wybrzeżom marokańskim. Rabat natychmiast zwraca się o pomoc w ratowaniu swoich wybrzeży do specjalistów europejskich. Wielka plama ropy znajduje się już w odległości 12 mil od nadmorskiego resortu Qualidija, położonego ok. 150 km. na południe od Casablanki. To nie tylko raj dla turystów — atlantycki szelf w tym rejonie to przecież niewyczerpane źródło połowów sardynki i ostry, to źródło utrzymania tysięcy Maro-

kańczyków. Wszyscy oni doskonale pamiętają tragedię "Torrey Canyon" czy "Amoco Cadiz". Czy podobny los jak Karwalię i Bretanię spotka afrykańskie państwo?

Niemal wszystko w tym przypadku zależy od pogody. Niestety prognozy meteorologów na najbliższy weekend nie nastrojają optymizmem — siła wiatru ma wzrosnąć do czterdziestu węzłów, wiać będzie przez cały czas z północnego zachodu, pogorszy się widoczność a stan morza nadal nie pozwoli na zbliżenie do irańskiego tankowca. Wszyscy obawiają się najgorszego — przelania się dryftującego kolosa. Gdyby doszło do tej skrajnej ewentualności to trudno wprost przewidzieć efekty takiego obrotu sytuacji. Skóra cierpieć na tę myśl nie tylko mieszkańcom Maroka ale też wszystkim żyjącym na Wyspach kanaryjskich i na Maderze.

Marokańska marynarka wojenna postawiona została w stan najwyższego pogotowia ale tak na dobrą sprawę — jak przyznaje komandor Mohamed Esharra — nikt nie wie co zrobić, gdy pogoda się nie zmieni a "Kharg-5" rozpadnie się na dwie części...

W drodze na Antarktydę zatrzymał się w jednym z chilijskich portów słynny francuski uczony, badacz i podróżnik Jacques Cousteau. Naturalnie dotarły do niego wiadomości o zagrożeniu północnozachodnich wybrzeży afrykańskich. Powiedział dziennikarcom na zorganizowanej na przedce konferencji prasowej: "Pogoda w tym rejonie (wybrzeża Maroka — przyp. wł.) pogarsza się z dnia na dzień. Możemy tylko pomodlić się aby tankowiec nie przelamał się wpół..."

Władze w Rabacie zmobilizowały wszystkie dostępne środki do zapobieżenia zalewu plaż marokańskich ropy wyciekającą z irańskiego supertankowca. W ciągu ostatnich dni rozpylono nad najbardziej wysuniętymi na wschód palami ropy prawie 20 tysięcy galonów detergentów, preparatów chemicznych neutralizujących przeżożony przez "Kharg-5" ładunek. Niektóre partie wybrzeża zabezpieczono specjalnymi zaporami pływaków, nie pozwalającymi na dalsze przemieszczanie się trującej cieczy. Te sposoby są skuteczne pod warunkiem spokojnego stanu wody i względnie małej ilości ropy, która przedostała się do morza. I to wszystko — teraz pozostaje już tylko czekać...

W Marrakeszu przebywał francuski minister ochrony środowiska naturalnego Brice Lalonde. Myślicielem marokańskich sił zbrojnych udało się w pobliże zdanego — czy nieodwołalnego? — na pastwę oceanu zbiornikowca. "Kharg-5" znajduje się dzisiaj dokładnie 180 mil od brzegów Afryki, na wysokości portu Safi.

Po tym wstrząsającym rekonesansie — francuski polityk przez cały niemal czas leciał nad oblężoną plamą ropy — minister Lalonde w dniu wczorajszym, tuż przed

Kiedy powstał Front Ocalenia Narodowego?

Paryż (Reuter) — Rumuński Front Ocalenia Narodowego, który objął władzę po obaleniu rząd Nicolae Ceausescu 22 grudnia, został utworzony około pół roku temu — oświadczył w środę francuski minister spraw zagranicznych Roland Dumas.

W wywiadzie radiowym Dumas stwierdził, że Francja — a prawdopodobnie także ZSSR — wiedziała już w lecie 1989 o istnieniu grupy członków partii wrogiej wobec reżimu Ceausescu.

Kwestia, czy grupa sprawująca obecnie władzę powstała spontanicznie w czasie grudniowego powstania, czy też została wcześniej zorganizowana w celu obalenia Ceausescu, jest przedmiotem kontrowersji w Paryżu i Bukareszcie.

Telewizja francuska stwierdziła w poniedziałek, że członkowie Frontu Ocalenia Narodowego planowali zamach stanu w wigilię Bożego Narodzenia i zostali zmuszeni do przyspieszenia go na skutek krwawej masakry w Timisoarze 17 grud-

nia, która spowodowała falę protestów w całym kraju.

W Bukareszcie premier Petre Roman zaprzeczył tym doniesieniom, twierdząc, że Front jest "spontanicznym ruchem", który nie opierał się na żadnej "uprzednio istniejącej organizacji".

Jednak kapitan armii Mihai Lupoi, mianowany w tym tygodniu ministrem turystyki powiedział w wywiadzie opublikowanym w środę przez francuski dziennik Le Figaro, że Front "został w rzeczywistości utworzony dawno". Dodał jednak, że faktycznie nabrał życia na barykadach w czasie powstania.

Dumas, który był zwolennikiem idei interwencji sowieckiej w celu położenia kresu walkom ulicznym po upadku Ceausescu, stwierdził, że pomysł ten był dyskutowany między Zachodem i Moskwą.

Powiedział on, że interwencja wojskowa jest uprawniona, gdy prawo narodu do wolności jest w niebezpieczeństwie. (Kc)

odlotem do Paryża wezwał na konferencji prasowej wszystkie wysokorozwinięte kraje świata oraz te państwa, które zaangażowane są w eksport "płynnego złota" do przedsiębiorstwa odpowiednich kroków zapobiegających powstawaniu zagrożenia środowiska naturalnego na tak wielką skalę.

"W tej chwili irański tankowiec jest pływającą bombą, która może eksplodować w każdej sekundzie. Wiadomo bowiem, że wszystkie systemy bezpieczeństwa na pokładzie jednostki są uszkodzone. Co prawda klimat sprzyja szybkiemu parowaniu zanieczyszczeń, lecz żadna to pociecha wobec ilości ropy, która nadal wylewa się ze statku. Musimy mieć nadzieję, że warunki atmosferyczne uchronią nas od kataklizmu na niespotykaną skalę..." — powiedział Brice Lalonde.

W czwartek rano kilka oceanicznych holowników przez parę godzin próbowało "odechnąć" tankowiec nieco dalej od brzegów afrykańskich. Pełna poświęcenia praca nie przyniosła oczekiwanych efektów, bowiem olbrzymi kadłub bez przerwy ustawiał się bokiem do fali a na dodatek zaczęła się maszyna sterowa tankowca. Ponadto dają o sobie znać pierwsze podmuchy niesprzyjającego wiatru. Holowniki zmuszone więc były na kilkumilowe oddalenie się od irańskiej jednostki.

Naturalnie cały wypadek jest przedmiotem niezwykle skrupulatnego dochodzenia prowadzonego przez agentów firm ubezpieczeniowych. Nadal bez odpowiedzi pozostaje pytanie: co spowodowało wybuch i następnie pożar na pokładzie zbiornikowca "Kharg-5"?

Przedstawiciele armatora twierdzą, że w czasie sztormowania obulowowało się zamocowanie jednego z trapów. Ciężka konstrukcja uderzając o burłę wybiła w zbiorniku dziurę. Powstała w ten sposób niezwykle groźna mieszanina powietrza i ropy, która uległa samozapaleniu. Reszta jest już nam znana z wcześniejszego opisu.

Przy okazji tych wyjaśnień wyszło na jaw, że tankowiec "Kharg-5" był co najmniej dwukrotnie trafiony pociskami irackimi typu powietrze-ziemia w czasie Wojny Zatokowej. Do incydentów doszło w cieszącej się z tego powodu niechlubną sławą Cieśninie Ormuz. Specjaliści reprezentujący niezależne koła żeglarskie wyrazili nawet opinię, iż wiele jednostek irańskich po doznanych uszkodzeniach w toku działań wojennych w rejonie Zatok Perskiej nigdy nie zostało zreperowanych w odpowiedni sposób, a tym samym statki te — zwłaszcza tankowce — nie spełniają obowiązków międzynarodowych przepisów o bezpieczeństwie załogi i przewożonego ładunku. Nie trudno się domyślić jakie to może mieć reperkusje, jeśli opinie te znajdą potwierdzenie w czasie badań nad przypadkiem zbiornikowca "Kharg-5".

W ostatniej chwili nadeszła kolejna depesza — tym razem z Lizbony — informująca o następnym zanieczyszczeniu wód w pobliżu Wysp Kanaryjskich. Przepływający tamtędy hiszpański tankowiec "Aragon" (wypelniony 230 tysiącami ton ropy) doznał awarii urządzeń sterowniczych i przy okazji "zgrubił" 25 tysięcy ton oleju. Maż znalazła się w oceanie kilkadziesiąt mil na południowy wschód od Madery. Dowództwo portugalskiej marynarki wojennej melduje, że wyciek wskutek prądów powierzchniowych przesuwa się na południe zagrożając Teneryfię i pozostałym wyspom archipelagu.

Czyżby więc Madera i Wyspy Kanaryjskie za sprawą przypadku lub czyjejś nieostrożności miały się stać na najbliższe lata "Wymarłym Łądem," "Wyspami Przeklętymi" omijanymi przez marynarzy?

Ktoś zauważył, że zastygnię mogą z połowów sardynki... w oleju. Czy tak się stanie przekonamy się w ciągu najbliższych dni.

Zawieranie układów o lokalnym lub globalnym rozbrojeniu bez wątpienia oddala groźbę atomowej zagłady ludzkości. Ale ile potrzeba "Czernobyl," katastrof w stylu "Exxon Valdez" czy "Kharg-5," żeby człowiek zorientował się skąd łą i jak wyeliminować w dobie pokoju największe zagrożenia dla życia na naszej planecie?

opr. B. Biernat

Śp. Władysław Pszeniczka
Choraży Żandarmerii W.P.
Żołnierz września 1939 roku, Armii gen. Sikorskiego we Francji 1940 roku, I Korpusu w Szkocji, a następnie I Dywizji Pancerniej od Normandii do Wilhelmshaven oraz okupacji Niemiec.
Wzór żołnierza, który wszystko poświęcił służbie Rzeczypospolitej. Najlepiej i zasłużony kolega. Długoletni członek zarządu i były sekretarz Stow. Żołnierzy I Dywizji Pancerniej w Chicagu, od założenia. Odnazyczny wieloma odznaczeniami Polski, Francji i Anglii. Odszedł na Wieczną Wartę dnia 2 stycznia 1990 roku.
Pożegnanie żołnierskie w dniu 5 stycznia br., o godz. 7:00 wiecz., w domu pogrzebowym Kopec pnr. 5259 W. Roscoe St., Chicago.
Wyrazy współczucia i żalu składają małżonce i synowi z rodziną.
Koledzy I Dywizji Pancerniej
Cześć Jego świetlanej pamięci.

Z żalem donosimy, że najukochańszy mąż mój, ojciec, dziadek i brat nasz, śp.
Stanisław Piechocki
Członek Związku Narodowego Polskiego
po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. sakramentami, dnia 2-go stycznia 1990 roku, przeżywszy lat 75.
Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 3 po południu do 9:30 wieczorem.
Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 5 stycznia o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr 834 N. Ashland Ave., do kościoła Św. Młodzianków (msza św. o godz. 10:00), a stamtąd na cmentarz Maryhill do grobu rodzinnego.
Pograżeni w głębokim smutku:
Emilia (z domu Knyś) żona; Sylwia (Dawid) Summerville, córka i zięć; Barbara Dzik, pasierbica; Allison, prawnuczka; Bolestaw i Władysława, brat i siostra w Polsce wraz z całą rodziną.
Pogrzebem zajmuje się: B.M. Malec i Synowie
Telefon: 421-5800

Z żalem donosimy, że najukochańsza żona moja, mamusia i babcia nasza, śp.
Aleksandra Niedziela
(z domu Pudło)
nagle, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. sakramentami, dnia 2-go stycznia 1990 roku, o godzinie 12:30 po poł., w średnim wieku.
Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 2 po południu do 9:30 wieczorem.
Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 5 stycznia o godzinie 9:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr 6000 N. Milwaukee Ave., do kościoła Św. Tarcyzusa (msza św. o godz. 9:30) a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha do grobu rodzinnego.
Pograżeni w głębokim smutku:
Stanisław, mąż; Cecylia (Władysław) Lagodziński; Józef (Zofia) i Janina (Józef) Grudziń, córki, syn, synowa i zięciowie; Agata, Norbert, Natasza, Patryk, Maciej, Brian, Timothy, wnuczki i wnuki; Zofia Zajac, ciocia w Polsce; bratowa, szwagier z żoną i rodziną w Polsce; brataneek z rodziną, kuzynki i kuzyni z rodzinami w Chicagu i w Polsce.
Pogrzebem zajmuje się: B.F. Malec i Synowie
Telefon: 774-4100

Z żalem donosimy, że najukochańszy mąż, ojciec, dziadek i brat mój, śp.
Władysław Pszeniczka
Długoletni członek zarządu
Stow. I Dywizji Pancerniej im. Gen. Maczka
oraz były sekretarz Stowarzyszenia Odnazyczny polskimi i zagranicznymi odznaczeniami
po długiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. sakramentami, dnia 2-go stycznia 1990 roku, o godzinie 3:15 w nocy, w starszym wieku.
Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym w piątek od godziny 2 po południu do 9 wieczorem.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 6 stycznia o godzinie 8:15 rano, z zakładu pogrzebowego pnr 5259 W. Roscoe (3400 N. -5300 W.) do kościoła Św. Jacka (msza św. o godz. 9:00) a stamtąd na cmentarz Maryhill na parcele kombatanów.
Pograżeni w głębokim smutku:
Danuta, żona z rodziną; Edward (Annette) syn i synowa; Stasio, wnuk; Olga Ingram, siostra oraz rodzina w Polsce wraz z całą rodziną.
Pogrzebem zajmuje się: Kopec-Reszke Funeral Home. Telefon (312) 545-6974.

**Polska Prasa Jest Dźwignią
Polskiego Życia!**

Fax narzędziem hazardu

Raipei (Reuter) — Policja taj-wañska odkryła nielegalne kasyno guchoniemych, w którym głównym narzędziem hazardu była maszyna fax.

Gang hazardzistów z siedzibą w mieście Hsinczu składał się z guchoniemych na całej wyspie.

Organizator klubu, również guchoniemy, przyjmował przy pomocy faksu zakłady podczas rozgrywek tradycyjnej chińskiej gry madżong. Policja skonfiskowała maszynę fax oraz zapisy klubu wykazujące, że pojedyncze zakłady dochodziły do wysokości 15,000 dolarów.

(kc)

UWAGA!

Każde ogłoszenie ukazujące się w "Dzienniku Związkowym" drukowane jest według życzenia klientów, którzy za nie płać. W związku z powyższym zaznaczamy, że nie bierzemy odpowiedzialności za ich treść.

AUTA

'89 CHEVY Spectrum, '87 Nissan Senta, '86 Mazda 323. 247-7779.

GOVERNMENT seized vehicles, from \$100. Ford, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus. Buyers Guide (1) 805-687-6000, Ext. S-9275.

**PO CENIE HURTOWEJ
DLA PRYWATNYCH
OSÓB
AUTA UŻYWANE**

Począwszy od
\$300
Również
nowe samochody
MÓWIĄ PO POLSKU
pytać o
JANA BAŃKĘ

5455 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL
Tel. 631-5463 lub 631-9000
Ważniemi 9-9, piątek, sobota 9-6
ZAMKNIĘCI W NIEDZIELĘ

Pomoc Domowa

**AGENCJA MAGDA
PRACE DLA KOBIET**
Z zamieszaniem lub bez.
Trochę angielskiego. 10:00-6:00
342-5534
2930 N. MILWAUKEE

BABYSITTER
3 Days a week.
7:30 AM-5:30 PM
References required.
Most speak some English.
Vicinity of 37th & Parnell
(312) 624-2752 Eves. after 6 PM

**MIDDLE AGED
OR YOUNGER WOMAN**
Live-in part time possibly full time,
caring for 60 years old-woman. No
heavy housework.
Tel. (708) 974-3998

WE HAVE JOBS
Good money, live in or come and go.
Must speak English. No fee.
UHCI AGENCY 725-7881

PART TIME
Woman for general housework.
Must speak English, be experienced
and have references. Lake
Shore Drive couple—no children.
485-1037

POTRZEBNA KOBIETA
Z zamieszaniem 5 dni w tygodniu
do opieki nad niemowlęciem, lekkie
sprzątanie i gotowanie.
818-9861

PANI POTRZEBNA DO OPIEKI
Nad starszą panią z zamieszaniem,
\$225 tygodniowo. Wymagana znajomość
jęz. angielskiego, lub niemieckiego.
JACKIE'S DOMESTIC SERVICE
132 East Irving Park
Wood Dale
595-5232

CHILD CARE
\$14,000-\$17,000 plus benefits. A clean,
honest, caring mature woman needed to
help executive couple with 2 young sons
in Northern Chicago suburbs. Fluent
English non-smoker, live-in preferred.
Drivers license preferred. Call Mrs. Ma-
yer's or Mrs. Robinson daytime:
312-642-9000 Evenings 708-945-0322

Poszukuje Pracy

DOSWIADCZONY spawacz—gazy-
zowy i elektryczny z uprawniajen-
mi. Poszukuje pracy. 777-1768 po 7
PM.

STARSZA pani zaopiekuje się
dzieckiem w swoim domu. Tel.:
685-2829

30 LETNI MĘŻCZYNA
płynna znajomość j. angielskiego,
zielona karta, samochód - poszuku-
je interesującej pracy.
282-1067

Praca żeńska

KOBIETY z JACKOWA
Do sprzątania w serwisie na 6 dni w
tygodniu. Bardzo dobre wynagro-
dzenie i wczesny powrót z pracy.
894-2914
wieczorem 6-9

**CLEANING women needed for child
care center in Palatine full time.**
E/O/E. Tel.: 359-5600.

**POTRZEBNA kobieta do sprzätä-
nia 5 dni w tygodniu. Dzwonić wie-
czorami. (1-708) 780-1237**

**ODSTAPIĘ pracę sprzątania do-
mów. Południowa strona. 825-2615**

POTRZEBNE KOBIETY
Do kompanii elektronicznej od za-
raz. Zgłaszać się osobiście
215 GATEWAY RD.
Bensenville

RECEPTIONIST
For law office. Belmont-Central
area. Must be fluent in English and
Polish. Typing and translating re-
quired. Monday-Friday 1-5 P.M.
Starting salary \$7 per hour. Must
start immediately.
Tel. 586-3904

FLORYDA
Kobiety w średnim wieku do pracy
przy sprzątaniu potrzebne od zaraz
stała praca proszę dzwonić wieczo-
rem.
1 (305) 785-5725

**POTRZEBNE
DOBRE KRAWCOWE**
Do szycia odzieży damskiej. Zgła-
szać się osobiście
2942 N. MILWAUKEE

POTRZEBNE kobiety do serwisu.
Zbiórka na Jackowie. 806-0999.

SECRETARY/RECEPTIONIST
We need a secretary/receptionist to
assist us in our suburban office. Typing
and phone reception along with general
duties. Salary negotiable. Total compre-
hensive benefit package available. Des
Plaines location. Must read, write and
speak FLUENT English.
CALL (1-708) 299-2200
Ask for office manager

**HELP WANTED
ASSEMBLY**
Packaging & Assembly. Start immedi-
ately. Call (708) 343-4430.
CONSTRUCTION WORK
All phases. Immediate openings. Excel-
lent pay. Call (708) 343-4430.
FACTORY
Most shifts available. Start immediately.
Good pay. Call (708) 343-4430.
WAREHOUSE
Work full time, no experience necessary,
good starting pay. Call (708) 343-4430.
BI-LINGUAL
Advance fee required, not an employ-
ment agency.
THEJOB LIBRARY
Salad Prep. & Sandwich Maker
and Cashier
Apply in person 3-6
Monday-Saturday.
DOWN & UNDER DELI
308 W. Erie

POMOCNIK PIEKARZA
Na nocie 11 PM-5 AM. Dzwonić Kay
(708) 366-3669, w jez. ang.
K'S BAKERY
7332 W. Madison

Lotnisko O'Hare
Asystent pasażerów na wózku inwa-
lidzkiego. Przyuczmy. \$5 na start.
Musimy mówić po angielsku. Tel.: 686-
7488 od 8 am-4 pm, od niedzieli do
czwartku.

**POTRZEBNA
DOŚWIADCZONA OSOBA**
do dekorowania tortów. Cały, lub
pół etatu. Dzwonić po umówienie
842-2146, Jimmy lub Sandy.

OD/ID GRINDER
Experienced OD/ID Grinder. To set-up
and operate precision grinding equip-
ment. First and second shift.
PROFILE GEAR CORP.
105 S. Bradley Rd., Libertyville, IL
(708) 367-7260
E/O/E/ M/F/V/H

EXTERMINATOR
Experienced or will train. Must have
own car with insurance. Good fu-
ture. Must speak fluent English.
772-1161

Praca

EARN MONEY reading books!
\$30,000/yr. income potential. De-
tails. (1) 805-687-6000 Ext. Y-9725.

Experienced
SEWER OPERATORS
full or part time.
Hours 8 a.m.-4:30 p.m. Mon.-Fri.
2243 N. ELSTON, CHICAGO
384-2828

LIMO DRIVERS
Full and part time. Top pay. Com-
pany car. Must be able to commu-
nicate fluently in English.
Apply in Person
UNITED LIMOUSINE
432 Ogden Downers Grove

PRESS ROOM
Aggressive growing company seeks
energetic conscientious people for a
unique opportunity. Candidate will have 2-3
years experience on small presses, will-
ing to have varied duties. Must speak
English. Will also train right person.
Good benefits and wages. Elk Grove.
Call Lee 437-2654 EOE

**AUTO SALES PERSON
Bilingual**
Large volume Metro GM Dealer
needs new salespeople. Demo, in-
surance and very aggressive pay
plan are yours. Experience prefer-
red, but we will train. Contact
DICK FILE 312-225-4300

JANITORIAL
WORLD OFFICE CLEANING
Wants to give our customers better
service! So we're hiring someone to
help train our workers and inspect
our jobs. This is a Full Time After-
noon/Evening job with salary and
benefits. If you speak English, have
an Illinois drivers license, and know
what clean is, call
(708) 863-3258
Between 1-5 PM

RN's & LPN's
Experienced people preferred to
work 3 p.m. to 11 p.m. and 11 p.m. to
7 a.m., with rotating weekends.
Must speak English.
St. Frances Extended Care Center
in Evanston
Call D.O.N. Maggie
(1-708) 492-3320 EOE M/F

**POTRZEBNE KOBIETY
I MĘŻCZYŹNI**
Do pracy domowej z zamieszaniem lub
bez oraz pracy fabrycznej, wysokie wynag-
rodzenie i świadczenia. Każda praca pi-
semnie gwarantowana.
IRENE'S INTERNATIONAL
6201 W. Touhy, Chicago 631-8878

**LIGHT ASSEMBLY
MATERIAL HANDLERS
PRODUCTION LINE
GENERAL CLEANING**
Must have a reliable car. Flexible
hours available. Work in the NW
suburbs and NW side of Chicago.
Must speak English. For informa-
tion call:

**ADRIAN
282-5000**
**POTRZEBNA DYPLOMOWANA
POMOC PIELEGNIARSKA
I POMOC FIZJOTERAPEUTY**
Zgłaszać się osobiście:
DOBSON PLAZA
120 Dodge St., Evanston, IL
EOE M/F

CNA'S
Northwestern Memorial Home Health
Care/Services Inc. needs CNA's for
home health visits. Must speak English.
Part time and full time positions avail-
able, paid on a per visit basis. Excellent
rate per visit plus mileage. Positions
available in: Northern suburbs, western
suburbs, Chicago and SW suburban area.
Call Lynda Goodner-Laff for an ap-
pointment, 312-908-4663.

**NEED FOR DAY INSPECTOR
WITH HIGH SCHOOL EDUC.**
Must be bilingual (Polish and Eng-
lish). Excellent company benefits.
For appt. call Moshe Lesheim
SATE-LITE MFG. CO.
6220-30 Gross Point Rd.
Niles, IL (708) 647-1515

FULL-TIME
Immediate First & Second Shifts to Fill
For Assembly Line of Plastic Products.
MIDTECH SYSTEMS INC.
4813 Kingston Lisle, IL 60532
(Swib Industrial Park)
Perfect for Women who desire a second family income

CUSTOMER SERVICE
Growing chain of currency exchange
seeks bright, ambitious, hard
working individuals to staff various
locations. Flexible hours, including
evenings and weekends. Possible
management opportunities. Bene-
fits include holidays and vacation
time. Apply in person only.
Ask for Mr. Mose.

**NEW IRVING/AUSTIN
CURRENCY EXCHANGE**
6000 W. Irving Pk. Rd.
Chicago, Ill. 60634

Praca Męska
DOSWIADCZONYCH TAPICERÓW
I KRAWCÓW POTRZEBA
Proszę Dzwonić
247-5400
**POTRZEBNY BLACHARZ
LAKIERNIK NATYCHMIAST**
Z narzędziami lub bez
(708) 860-2929
Zbyszek lub Stanley

Praca Męska

**MAINTENANCE
MECHANIC**
Established Chicago food process-
ing company seeks skilled Line
Service Mechanic for repair and
maintenance of high speed packag-
ing and processing equipment. Re-
quires strong electrical background
and factory maintenance experi-
ence. Electronics experience a plus.
Must speak English. Call and send
resume to:
(312) 927-6622
**SCHULZ & BURCH
BISCUIT COMPANY**
1133 W. 35th Street
Chicago, IL 60609
equal opportunity employer m/f

**KOMPANIA NAPRAWIAJĄCA
DACHY POSZUKUJE
DOŚWIADCZONYCH
PRACOWNIKÓW**
Do układania "shingles and
shake" lub subkontraktorów. Pro-
szę dzwonić 708-438-4131

**"SPRING AND GRINDER SET-UP MAN"
USTAWIACZ MASZYN**
Szliferek, maszyn do sprzęży. Doświad-
czenie w pracy przy maszynach do nawia-
niania, poziomych i pionowych "horizon-
tal and verticle spindle machines."
Wynagrodzenie E zależne od doświadcze-
nia. Wolimy osobę mówiącą po angiel-
sku. Proszę się skontaktować z Al Jab-
łoński. Tel: 384-0130

**Mechanic Electrical
& Machine Maintenance**
Good pay. Full Fringe.
Frank Koncel.
523-5510

**Firma Sprzątająca
ZATRUDNI MĘŻCZYŹN**
Do sprzątania sklepów z pozwole-
niem na pracę. Samochód, angiel-
ski i doświadczenie pomocne. Wyna-
godzenie od \$1,600.00 — \$2,000.00
miesięcznie. Praca w okolicach Bos-
tonu, mieszkanie zapewnione.
777-6828

FULL TIME YARD HELP
Order filler. Full time position for cour-
teous and self-starting individual. Lum-
ber and building material experience
helpful but not necessary. Will train.
Must be able to read and speak English.
Apply in person:
HILL BEHAN LUMBER
5601 N. Elston Ave. Chicago, IL
See Mr. Tom Ziobro or Mr. Roy Valoe
763-4160

Machinist
Company needs experienced machi-
nist and experienced machine
tool assembly person for assem-
bling large automation machines.
Top wages, all benefits, air condi-
tioned shop. Northwest side area.
Call for appointment.
(1-708) 867-8200

**POTRZEBNI mechanicy do repara-
cji "trailerów". Rok doświadcze-
nia. Tel.: 376-5747**

**15 IMMEDIATE OPENINGS
TRACTOR/TRAILER
OWNERS**
Vans and reefers needed, perman-
ent or trip lease. Excellent pay.
Must speak fluent English.
1-800-526-0193

**HELP WANTED PART TIME
HANDYMAN/PLUMBER**
\$5.75 per hour to start
Must speak some English
282-5857—leave message

POTRZEBNI
pracownicy do ogólnych
prac kontraktorskich.
509-0849

**WANTED
LATHE OPERATORS**
Apply in person or call Monday thru
Friday 8 A.M.-4 P.M.
DYNAMIC MFG. CO.
1809 Mannheim Rd.
Stone Park Ill. 343-5444

Pracownik
**MECHANIK SAMOCHODOWY
z swoimi narzędziami i doświad-
czeniem w U.S.A. \$9.00 na godzinę.**
869-2024 prosić Borys.

**PRZYJMĘ DO PRACY
BLACHARZY SAMOCHODOWYCH**
z doświadczeniem na nowo otwartą
linię produkcyjną.
Tel.: 486-3359
**POTRZEBNI DEKARZE
I POMOCNICZY**
Dowód do pracy. Praca na cały rok.
Pełne ubezpieczenie. Stawka zależ-
na od doświadczenia.
729-0119 — wieczorem 8 — 9

**MECHANIK SAMOCHODOWY
Z DOŚWIADCZONIEM**
Musi mieć własne narzędzia. Praca
5½ dnia w tygodniu. Od \$350.00 i w
górze na start.
708-679-7772

**PRZYJMĘ pracownika z doświad-
czeniem przy robotach wewnątrz i
zewnątrz. 457-1499**

**FRAME MAN
BODY & PAINT WORK**
5 yrs. exp. Must do quality work.
Own tools. Some English helpful.
Commission + benefits.
(1-708) 652-6292

Praca Męska

**Nowoczesny Zakład
Produkcyjny Zatrudni
OPERATORÓW CNC**
Oraz maszynistów. Dzienna zmia-
na, najwyższe stawki, wspaniałe
warunki pracy oraz wszystkie
świadczenia. Angielski wymagany.
Wyslij resume do:
VAMCO MACHINE & TOOL, INC.
555 Epsilon Drive
Pittsburgh, PA 15238

GENERAL MAINTENANCE
Elk Grove Steel Company
Has an opening for experienced
maintenance man. Experience with
cranes, grinding (polishig equip-
ment) is necessary.
Send resume to:
J. Hayes at: 901 Creenleaf
Elk Grove Village
Ill. 60007

**POTRZEBNY DOŚWIADCZONY
LAKIERNIK SAMOCHODOWY**
Musi mieć własne narzędzia. Zakład z
mówiącym po pol. personelem. Proszę
zgłaszać się osobiście:
DEER PARK COLLISION
20168 N. Rand Rd., Palatine
(na północ od Lake Cook Rd.)
Proszę zgłaszać się w jez. ang.

Przyjmę Dekarzy
Do pracy z doświadczeniem lub bez.
Ubezpieczenie gwarantowane. D-
zwonić wieczorem, pytać o Witold
803-1531

**POTRZEBNY
DOŚWIADCZONY PRACOWNIK**
Do prowadzenia robót budowlanych
wewnętrznych i zewnętrznych. Pra-
wo jazdy wymagane.
Tel. 237-4268

BARTENDER
Ze znajomością języka angielskie-
go. Pełen wymiar godzin.
283-0124Po 6 wiecz.

Interesy
RESTAURACJA PIĘKNA
Z pełnym wyposażeniem, wysmien-
ity interes. Bezpłatny parking
Tylko \$59.00.
**POLONIA REALTY
588-1394**

**WARSZTAT
SAMOCHODOWY**
Na parceli 50x125. Murywany
budynek. 2 biura z łazienką,
duża hala i parking na 25 samo-
chodów. Cena obniżona ze
\$147,500 na \$105,000. Okazja.
**POLONIA REALTY
588-1394**

Do Wynajęcia
**APARTMENT for rent Lawrence-
Kennedy Expressway. 867-8491.**

**WYNAJMĘ basement dla dwóch
osób. Okolica Austin-Diversey. Tel.
745-9130.**
**MIESZKANIE w basemencie i na
1-piętrze. Grand/Harlem. 622-1974**
NORTHWEST HWY-NAGLE
3 pokojowe mieszkanie z 1 sypial-
nią. \$425 łącznie z ogrzewaniem
oraz 2 pokojowe "studio apartment,"
\$375, łącznie z ogrzewaniem.
283-3663—w jez. ang.

**W NOWYM BASEMENCIE
POKÓJ DLA PANI**
Belmont — Central Ave.
545-3989

3 POKOJE ogrzewane. Addison-
Pulaski na drugim. \$450 plus de-
pozyt. 854-0835.
4743 N. BERNARD
Pierwsze piętro 1½ pokojowe "stu-
dio apartment," dla 1 osoby tylko.
\$200 miesięcznie plus depozyt.
583-6332

WACŁAWOWO. 6 do wynajęcia,
blisko szkoły i kościoła. 736-8242.
OKOLICA BELMONT-LARAMIE
Do wynajęcia 4 pokojowe mieszka-
nie, świeżo odnowione. Dzwonić po
5 p.m. Pytać o Marka.
545-6097

**LADNE MIESZKANIE —
"STUDIO APT."**
w budynku apartamentowym z pral-
nią. Niski depozyt. Dzwonić co-
dzienne oprócz niedzieli.
489-6623

W Kondominium z Pralnią
Umeblowane mieszkanie. Do wynaj-
ęcia od zaraz. Okolica Jackowo.
Tel.: 252-9613

**MIESZKANIE w basemencie do
wynajęcia okolica Belmont/Lara-
mie. 286-8462**

**POKÓJ w basemencie starszym,
spokojnym lub małżeństwu. Bel-
mont/Central. 202-9140**

**Odnowione 4-ro
Sypialniowe Mieszkanie**
\$550.00 plus świadczenia.
Okolica Milwaukee/Addison.
478-3701

Poszukuje Mieszkania

**RODZINA z Polski z 2 dziećmi posz-
kuje niedrogiego mieszkania. Tel.
685-1329.**

Biuro Do Wynajęcia
**PORTAGE PARK
IRVING PARK/MILWAUKEE**
Fully Rehabbed Office Space
144 to 669 Sq. Ft.—\$10 Per Sq. Ft.
Heat Included 1st Month Free
(708) 480-8720
Please respond in English

Domy
**IRVING PARK
CUMBERLAND**
Nowszy murywany 3 mieszkaniowy
na dużej parceli. Tylko \$210,000.00

**POLONIA REALTY
588-1394**
**3706 W. ROSCOE
OKAZJA!**
Murywany, 3 duże mieszkania
i sklep. Ładna, polska dziel-
nica. Sam się spłaca.

3719 W. MONTROSE
Murywany, 4 mieszkania plus
2 sklepy. Dla kontraktora.
Dzwonić:
Richard Lupu
478-6215
INVESTIN
REALTY GROUP

WŁAŚCICIEL
Wyjeżdża z Chicago i musi sprzedać
piękny murywany dom, 2 mieszka-
nia 6-pokojowe, mieszkalny base-
ment oraz garaż na 2 auta. Tylko
\$154,000
POLONIA REALTY 588-1394

WŁAŚCICIEL
Wyjeżdża z Chicago i musi sprze-
dzać restaurację szybkich obs-
ługi z pięknym, murywanym
budynek i mieszkaniami dla
właściciela Cena zmniejszona na
szybką sprzedaż.
**POLONIA REALTY
588-1394**

Zguby
**ZAGINAŁ paszport na nazwisko
Stanisław Kozłowski. Znalazca pro-
szony o kontakt. 237-7323**

Rozmaite
**TOWARY NIEZBEDNE DLA
POWRACAJĄCYCH DO POLSKI**
—Transformatory: Posiadamy transformatory do
wieloletnich urządzeń i.p. piec mikrofalowy, magneto-
wid, magnetofon, suszarka.
—Aparaty fotograficzne automatyczne z wbudowaną
lampą błyskową od \$25 w zym (Pentax, Konica, Canon,
Yashica, Ikon, Konirf, Minolta).
—Filmy kolorowe po cenach niższych niż w Polsce.
—Telefony na polski system od \$6 w zwyz. Posiadamy
także telefony bezkablowe 110/220V.
—Magnetofony dwu kasetowe 110/220V z radiem stereo-
fonicznym.
—Wykrywacze radaru, gry elektroniczne, wieczne pió-
no, chińskie, piórniki, linijki z kalkulatorem słone-
cznym, słoneczne kalkulatory naukowe, zapalniczki,
słotki do ładowania i prostowniki 110/220V, Jorretti,
spetaki, radia, kłóre świecą w ciemności.
—ATLANTIC—zegarki szwajcarskie od \$30 w zwyz.,
zegarki elektroniczne, długopisy z zegarkami, elektro-
niczne broszki do kluczy kredki i mazaki, kosmetyki.
—Wydajemy w ciągu 24 godzin filmy; (24 zdjecia
\$35, 36 zdjecia \$5.95).
—Po najniższych cenach, oferujemy wyroby ze złota i
srebra. Posiadamy piękne korale oraz wyroby ze złota i
srebra.
Zapraszamy od 11-8-iej
GOLDMART
3113 N. Milwaukee
1st. 483-5583
P.S. Skupujemy wszelkie wyroby ze złota i srebra.

Usługi
DENTYŚCI
Wygodne godziny wieczorne.
Nieskie ceny.
3033 N. Milwaukee 486-8889

ZAKŁADAM TANIO
Dywany (carpets). Możliwość kup-
na u mnie lub samemu. Pytać o Pio-
tra
735-3733

DENTYSTA
Pacjenci prywatni i ubezpieczeni.
Spłaty w ratach.
Od 9 AM-10 PM
BEZBOLESNE LECZENIE
4417 N. Central 282-4021

Ogrzewanie
**NAPRAWA pieców do ogrzewania
oraz roboty hydrauliczne. 394-9471.**

Przeprowadzki
**PRZEPROWADZKI trokiem. 869-
9077, 622-6794.**
**PRZEPROWADZKI truckie. 867-
7527.**
**PRZEPROWADZKI, male i duze.
486-2911.**

Naprawy Lodówek
NAPRAWA lodówek. Tel. 486-6751.

Senator Dixon — więcej niż konserwatywny demokrata?

Zaskakujące wyniki rocznego bilansu "Congressional Quarterly"

Washington (CST) — Niespodzianką okazały się rezultaty bilansu całorocznej aktywności w Kongresie USA, poszczególnych członków delegacji Illinois. Demokrata, senator Alan J. Dixon głosował po linii wyznaczonej przez republikanckiego prezydenta George'a Busha znacznie częściej niż niektórzy ustawodawcy republikanicy — jak np. konserwatywa, senator Jesse Helms z New Carolina i kongresman Lynn Martin z Illinois.

Martin ubiegająca się o miejsce w Senacie USA, zajmowane w chwili obecnej przez senatora Paula Simona cieszy się poparciem republikanckiego prezydenta, ale tylko w 59 procentach głosowała zgodnie z wytycznymi partii, a więc mniej niż

jakikolwiek inny republikancki ustawodawca z delegacji Illinois.

Jak skrupulatnie obliczono, sen. Dixon głosował aż w 78% przypadków zgodnie ze stanowiskiem — wyraźnie określonym — prezydenta Busha. M.in. poparł Busha głosując przeciwko konstytucyjnej poprawce zabraniającej palenia sztandaru narodowego USA, a także opowiadając się za wyasygnowaniem funduszy na superbombowiec B-2 Stealth.

Spośród kwestii w których prezydent i Dixon różnili się, warto wymienić zatwierdzenie nominacji Johna Towera na sekretarza obrony.

Demokratyczny senator, P. Simon opowiedział się po stronie własnej partii 86% razy, w kategorii

Alan J. Dixon

wszystkich jawnych głosowań. W skali globalnej, wszystkich głosowań w Senacie — po linii wytyczonej przez prezydenta głosował Simon 41% razy.

Niniejszy bilans sporządzony został przez kongresowy kwartalnik "Congressional Quarterly". (ao)

Szeryf O'Grady i konflikt interesów?

Władze federalne prowadzą śledztwo w sprawie kontraktu

dotyczącego programu "elektronicznego strażnika"

Chicago (CT) — Wielka federalna ława przysięgłych rozpoczęła analizowanie materiału dowodowego, dotyczącego kontraktu wartości \$1.8 mln, przyznanego spółce kilku firm ochrony osobistej i bezpieczeństwa, na czele której stoi firma będąca własnością Audrey Kies Tokarz, prawnika o powiązaniach z szeryfem Jamesem O'Grady.

We wtorek wszystkie firmy, należące do spółki otrzymały nakazy sądowe, wzywające do przedłożenia władzom federalnym dokumentów mających jakikolwiek związek z kontraktem.

Kontrakt przyznaje spółce ekskluzywne prawo do monitorowania — za wynagrodzeniem \$1.8 mln — więźniów zwolnionych z powodu przepelnienia w Cook County Jail (powiatowy zakład karny), objętych specjalnym programem areztu domowego tzw. "elektronicznego strażnika".

Dla wyjaśnienia należy dodać, że program "elektronicznego strażnika" wprowadzono z inicjatywą szeryfa O'Grady. Jak na razie nie wiadomo, czy O'Grady miał jakiś wpływ na przyznanie kontraktu To-

CHICAGO — Szeryf pow. Cook, James O'Grady.

karz i jej firmie, Home Incarceration Systems of Illinois, Inc. Władze jednak sprawdziły, że znajomość O'Grady i Tokarz ma charakter długoletni, i ta ostatnia pracowała kiedyś jako prawnik dla prywatnej firmy ochrony osobistej i bezpieczeństwa, Special Operations Associates — gdzie O'Grady jest wspólnikiem.

Warto przypomnieć, że "elektroniczny strażnik" jest programem

ponierskim na skalę krajową i polega na wyposażeniu każdego więźnia — objętego arestem domowym — w specjalną bransoletkę-nadajnik, dzięki której wysłany sygnał — a tym samym osoba — śledzony jest na specjalnych monitorach.

Jak ujawniono, spółka na czele z Tokarzem wcale nie przedłożyła najlepszej oferty w przetargu — a mimo to wygrała kontrakt.

Jak narazie nie udało się zdobyć komentarza w tej sprawie ani O'Grady'ego ani Tokarza. Pozostali dwaj partnerzy biznesowi Tokarza, John Becker z Kentucky oraz farmaceuta Thomas Ryan z Kankakee, Ill., brat wicegubernatora George'a Ryana oświadczyli, że nie wiedzą o prowadzonym przez władze federalne śledztwie, ani też o sądowych nakazach rewizji kartotek.

Ujawniono również, iż obydwie firmy tzn. Home Incarceration Systems of Illinois Inc. i Special Operations zajmują te same pomieszczenia biurowe, a pracownicy jednej odbierają telefony drugiej.

Należy podkreślić, że jak dotąd władze federalne nie postawiły nikomu żadnych zarzutów. (ao)

Skazany za rzucanie kamieni na autostradę

Sędzia powiatu Will, Michael Orenic uznał 20-letniego Matthew Taylora winnym nieumyślnego zabójstwa.

Taylor jest ostatnim z trójki młodych ludzi skazanych za to, że rzuciwszy na autostradę I-57 11-funtowy odłamek betonu spowodowali śmierć przejeżdżającego kierowcy.

Poprzednio skazano już 19-letniego Leona De Rouina i 20-letniego Keviana DeLorenzo na karę czterech lat więzienia. Obaj zeznali na rozprawie Taylora w charakterze świadków.

Trzej młodzi ludzie 25 listopada 1988 r. zaparkowali samochód na drodze biegnącej nad autostradą I-57.

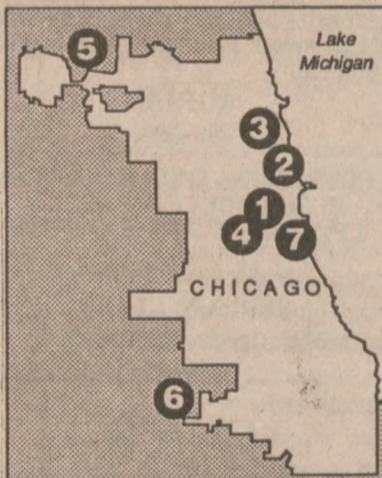
Taylor nie wysiadł, a dwaj inni zabawiali się rzucaniem w dół kamieni. Wówczas ciężki odłamek betonu uderzył w dach ciężarówki prowadzonej przez 57-letniego Charlesa Layfielda, roztrzaskując mu głowę.

Layfield, mieszkaniec południowej dzielnicy Chicago zginał na miejscu, osierociwszy ośmioro dzieci.

Trudna sytuacja w szpitalnictwie urazowym

Szpitalnictwo urazowe w Chicago stanie wkrótce w obliczu poważnych trudności. Zapowiedziane wcześniej zamknięcie oddziału traumatologicznego szpitala Michael Reese narzuca przejście jego dotychczasowej funkcji przez inne placówki, a zwłaszcza szpital powiatowy Cook County Hospital, który jak się szacuje będzie musiał przyjąć o połowę więcej pacjentów z urazami niż dotychczas.

Trauma center szpitala Cook County, który do tej pory przyjmował 140 rannych każdego miesiąca będzie musiał opatrzyć 230 pacjentów, co przy obecnym dotkliwym braku pielęgniarek i szczipnych możliwościach lokalowych i wyposażeniu jest prawie niemożliwe.

Chicago area trauma network

- 1 Cook County Hospital Chicago
- 2 Northwestern Memorial Chicago
- 3 Illinois Masonic Chicago
- 4 Mount Sinai Chicago
- 5 Lutheran General Park Ridge
- 6 Christ Hospital Oak Lawn
- 7 Michael Reese Chicago

Sytuacja w jakiej znajdzie się niebawem szpital powiatowy została zreferowana przez członków jego Rady na konferencji prasowej, gdzie również padła propozycja oddania na potrzeby Cook County Hospital zamkniętego szpitala Provident, przejętego przez władze federalne. Provident służyłby wówczas jako szpital urazowy dla południowego Chicago.

Federalny Departament Rozwoju Budownictwa i Urbanistyki HUD przejął Providence wraz z jego zadłużeniem we wrześniu 1987. Powiat Cook zgłosił gotowość odkupienia go za symbolicznego 1 dolara, lecz HUD jak dotąd nie wypowiedział się co do dalszych losów szpitala. (ad)

szkodliwych dla zdrowia ludzkiego antybiotyków.

Rzecznik FDA poinformował, powołując się na wyniki dotychczasowych badań, że poziom sulfonamidów w mleku był bezpieczny.

Jak wiadomo, hodowcy już rutynowo dodają do pasy dla bydła antybiotyki i sulfonamidy. (ad)

Przerób choinek

Chicago (inf. wł.) Władze miejskie apelują do mieszkańców o nie wyrzucanie choinek na śmietniki, lecz skorzystanie z możliwości pocięcia ich na wórka, które następnie można będzie latem wykorzystywać do posypania ziemi wokół roślin w ogródkach. Można także pociąć opakowania z masy piankowej, które ewentualnie posłużą potem jako izolacja cieplna.

Tym sposobem mieszkańcy miasta (a jest ich ok. 10 mln) mogą się przyczynić do ochrony środowiska naturalnego, gdyż rokrocznie na wysypisku miejskie oraz do spalarni wędruje kilkaset tysięcy bezużytecznych, suchych choinek.

Drzewka świąteczne należy przyciąć bez kabli, drutów i ozdób do następujących punktów odbioru w sobotę 6 i 13 stycznia od 9 rano do 2 po południu:

North Park Village, 5801 N. Pula-

lski Rd.

The Chicago Academy Sciences,

2001 N. Clark St.

Revere Park, 2509 W. Irving Park

Rd.

Warren Park, 6612 N. Western

Ave.

Amundsen Park, 6200 W. Bloom-

ingdale Ave.

Na przybywających będzie oczekiwane poczęstunek.

Mieszkańcy, którzy nie mogą sami przyjechać przyczynią się do tej akcji ochrony środowiska odstawiając na śmietnik podobnie przygotowane drzewko, które odbiorą i przerobią służby miejskie. (ad)

Dziecko przeżyło upadek z 9 piętra

3-letni Cantrell Jones wypadł z okna na osiedlu zarządzanym przez Chicago Housing Authority przy 3517 S. Federal.

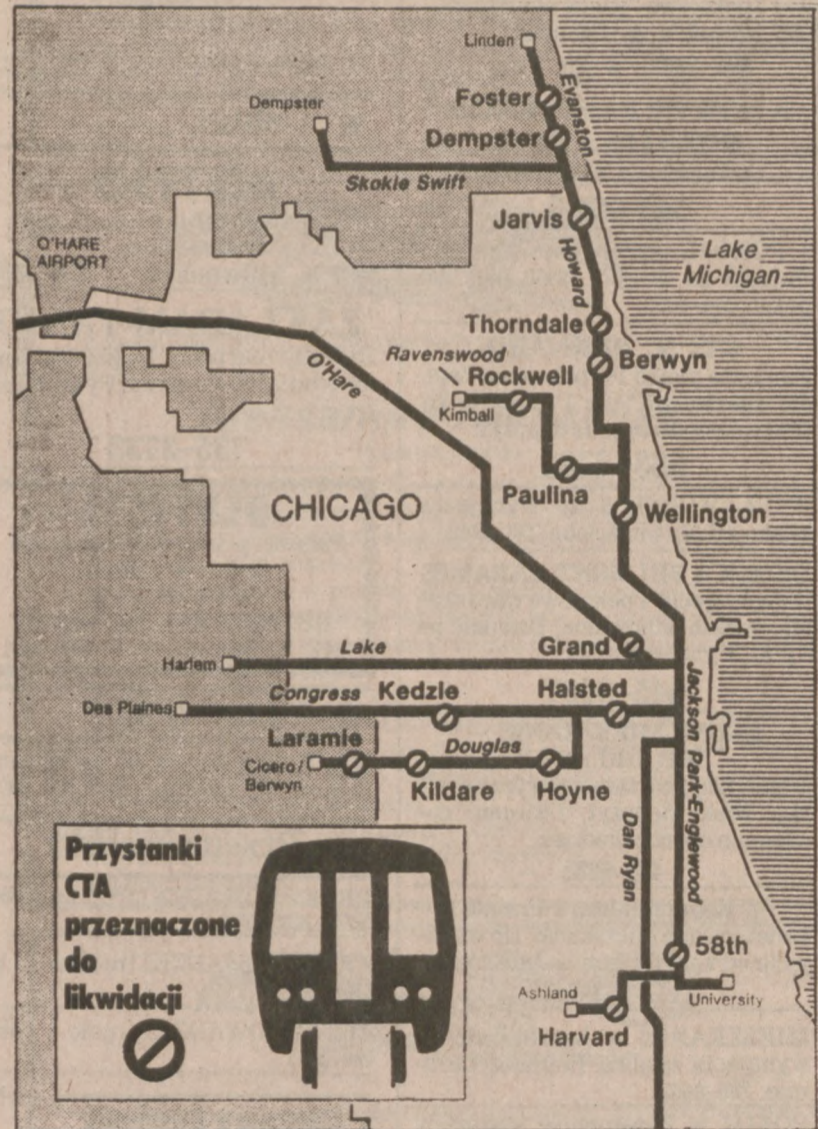
Mimo, że mieszkanie znajdowało się na 9-tym piętrze, chłopiec przeżył upadek, doznawszy jednak ciężkich obrażeń.

Wypadek zdarzył się w czasie, gdy mały bawił się w sypialni pod opieką swego 13-letniego kuzyna, który dostrzegł niebezpieczeństwo w chwili, gdy chłopiec stał na parapecie.

Ostrzeżenie odniosło odwrotny skutek, chłopiec stracił równowagę i spadł w dół. Jego stan jest nadal bardzo ciężki. (ad)

Opinia publiczna protestuje przeciwko planowanemu przez CTA redukcjom usług

W projekcie likwidacja przystanków i zmiany na trasach przejazdowych

kowych.

Burmistrz Evanston Joan W. Barr ostrzegła wczoraj przedstawicieli CTA, że np. zamknięcie stacji przy ulicy Dempster będzie miało nie tylko negatywny wpływ na biznes.

Na ten sam argument powoływali się uczestnicy debaty, z których spora część stanowili właściciele drobnych przedsiębiorstw handlowo-usługowych znajdujących się w Evanston.

Właściciel sklepu z napojami alkoholowymi stwierdził, że większość zatrudnianych przez niego ludzi dojeżdża aż z południowych dzielnic. Zauważył, że z kolejki musieliby wysiąść na stacji Howard i stąd iść na piechotę do ulicy Jarvis spory kawałek drogi, co o godz. 1 nad ranem może okazać się bardzo niebezpieczne.

Właściciel sklepu alkoholowego przedłożył na ręce obecnych na debacie publicznej przedstawicieli CTA petycję z trzema tysiącami podpisów, zebranych od ludzi nie zgadzających się z likwidacją przystanków kolejki.

Przesłuchania publiczne, na temat proponowanych zmian na trasach autobusów i kolejek CTA będą kontynuowane w dniu dzisiejszym o godz. 7:30 wiecz. w Kennedy King College, 6800 S. Sentworth oraz jutro, w DePaul University's Stuart Center, 2324 N. Seminary. (ao)

FDA prowadzi badania mleka

Chicago (CST) — Federalna agencja kontroli żywności i lekarstw, Food & Drug Administration (FDA) rozpoczęła badania zapasów mleka w sklepach spożywczych na terenie Chicago i przedmieściach.

Chicago jest jednym z trzynastu miast, gdzie w mleku wykryto ślady

PNA/Madonna volleyball tournament set for weekend

Over 200 girls from 15 grade schools will participate in the Sixth Annual Madonna Volleyball Tournament beginning Saturday, Jan. 6. For the first time, the Polish National Alliance will co-sponsor the event.

Competing schools are, in alphabetical order: Immaculate Conception, Immaculate Heart of Mary, Queen of Angels, Riley, and Saints Alphonsus, Clement, Edwards, Ferdinand, Hilary, Mary of the Woods, Matthias, Pascal, Sebastian, Tarcissus and Viator. (St. Matthias has two teams entered, Blue and Gold.)

All contests are scheduled for Madonna High gymnasium, just

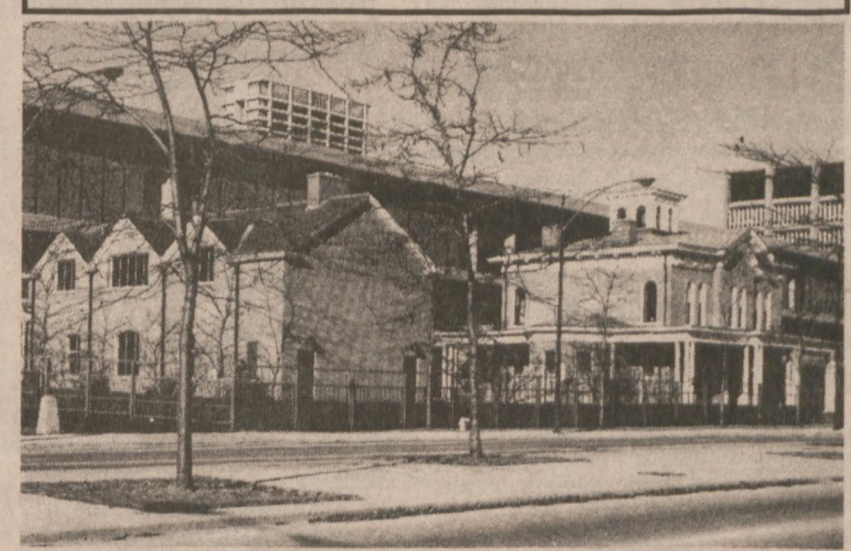
west of the southwest corner of Belmont Ave. and Pułaski Rd. (3200 N., 4000 W.).

The tournament's opening game is at 8 AM Saturday, with continuous play through Sunday, when playoffs begin at 1 PM and the championship match slated for 4 PM.

This is the second joint PNA/Madonna venture in the past two months, following the highly successful girls grade school basketball tourney recently concluded.

Coordinators again are Richard Piasecki for the Polish National Alliance and Mary Hafner for Madonna High School. (pm)

Poznaj zabytki miasta Chicago

Hull-House albo Dom Jane Adams ze stołówką, znajduje się przy 800 S. Halsted Ave. Hull-House został ukończony w 1856 r., a stołówka w 1905 r.

LOTERIA

WYNIKI LOTERII STANOWEJ

Daily Lottery

3 stycznia 1990

810

Pick 4

3 stycznia 1990

4071

LITTLE LOTTO

Środa, 3 stycznia 1990 02 20 24 25 26

LOTTO

Sobota, 30 grudnia 1989 22 29 32 40 50 52

DO WYGRANIA W SOBOTĘ W LOTTO 5 MLN DOL.